X. évfolyam, 40. szám
1954 szeptember 30.

Ára 70 fillér

Ludas Matyi

Az Eden-terv

– Fogadja el, kisasszony, ez talán jobb lesz, mint amit eldobott…

Miért nem aranybánya AZ ALSÓGÖDI TERMELŐSZÖVETKEZET?

Ha az ember egy alsógödi lakostól a tsz dolgai után érdeklődik (persze, vigyázni kell, hogy az illető ne legyen a tsz vezetőségi tagja) csak lemondó kézlegyintést kap válaszul. Van olyan is, aki bátrabb és bizonyos disznóságokat emleget, amelyekről jobb nem beszélni, mert „ne szólj szám, nem fáj fejem...“ A gyanútlan ember azonban tovább kérdez: mi a hiba? Talán kevés a föld, döglenek az állatok, nincs munkás kéz, vagy mi? Hát... — hangzik az óvatos válasz — aranybánya lehetne ez a szövetkezet... 650 kat. hold Bócsán és Alsógödön, ebből 102 hold szárazföldi, 25 hold öntözéses kertészet... És mindez 20 kilométerre Budapesttől... Én mondom, aranybánya lehetne... De hát nem aranybánya, bizony, nem az!

De vajjon, miért nem az? — töpreng a gyanútlan, de szívós kérdezősködő, aztán folytatja a kérdezősködést és megtud egyet-mást.

Apróbb csínytevések

Nem vagyok jogászember, s így nem tudom, hogy hívjak jogászi nyelven azt az apró csínytevést, amikor valaki a máséból, mondjuk a közös vagyonból pénzt vesz ki, de szórakozottságból nem teszi vissza egészen addig, amíg már a verebek is erről csiripelnek.

Azt hiszem, ezt sikkasztásnak nevezik, de ne használjuk ezt a csúnya szót. Nos, régebben volt a tsz-nél egy ilyen Bachmann Károly nevű csínytevő, aki mellékesen a tsz könyveit vezette. Ez addig pajkoskodott, míg csínytevésének összege 9000.— forint nem emelkedett. Lett is nemulass! Megmondták neki, hogy csúnya dolog, amit csinált és most már mehet is isten hírivel. El is ment szegény könyvelő isten hírivel és el is helyezkedett másutt isten hírivel. De meg is volt az eredménye ennek a példamutatóan szigorú eljárásnak, mert a soron következő csínytevő, Koruhely Sándor már 14.000.— forintot sikkasztott el egy virágház építésének költségeiből. Képzelhető, hogy kétségbe volt esve szegény vezetőség! Micsoda pech! Hogy épp egy ilyen derék, tisztességes ember sikkasszon el 14.000 forintot, mint ez a Koruhely! Mondta is Kozma József, a tsz vaskezű elnöke, hogy valahogy „simán“ kellene elintézni ezt a dolgot, mert nem nagyon kellemes. Dehát ez sajnos, nem sikerült, mert a tagság maga jelentette az ügyet felsőbb szerveknek. Erre az elnök is a helyzet magaslatára emelkedett. Megszüntetett minden kapcsolatot ezzel a kellemetlen emberrel, aki úgy sikkaszt, hogy muszáj észrevenni, és ő is megtette a feljelentést. A bíróság Koruhelyt 6 hónapra ítélte, ez amnesztia alá esett és kötelezte a sikkasztott összeg visszafizetésére, ez nem esett amnesztia alá. Viszont Koruhely mindeddig nem fizetett egy krajcárt sem, mert hogy jön ő ahhoz?! Ha Bachmann nem fizette vissza a kilencezret, miért fizesse ő vissza az 5500-at? Nem tévedés, kedves olvasóm, az elsikkasztott összeg közben 5500 forintra olvadt le. Ugyanis a vezetőség úgy vélekedett, hogy jobb egy 5500-as botrány, mint egy tizennégyezres és Koruhelyt addig számoltatta el, míg nem sikerült az összeget így lecsappantani. Most persze valaki azt kérdezhetné, hogy megbízható adatok alapján történt-e ez a lefarazás. Hát persze! Maga a sikkasztó mondta be az adatokat és neki igazán nem érdeke, hogy kisebb büntetést kapjon. Egyébként meg kell említenem, hogy amikor ez az elszámolás történt, Koruhely már nem volt a tsz-nél, csak alkalmilag szállt ki tanúskodni maga mellett. És hogy szállt ki? Nem találták ki, kedves olvasóim, nem állami autón szállt ki. Annál jobb ízlése van. Taxival jött.

De hagyjuk egyelőre az apróbb-nagyobb csínytevések sorolását és térjünk át a családi életre.

Mester sógorsága és Sógor mestersége

A tsz főagronómusát Mester Ernőnek hívják, a sógorát pedig Sógor Lajosnak, kinek mestersége viszont gépkocsivezetés. Ő vezeti a tsz titokzatos teherautóját, amelynél titokzatosabb autók csak a sárgafedelű kalandregényekben fordulnak elő. Ugyanis ez az autó olyan autó, amelyről senki sem tudja, hol van. A garázsban például sosincs. Sógor lakásán annál gyakrabban.

De titokzatos ez az autó azért is, mert nem lehet tudni, mit szállít és azt is ritkán, hogy kinek. Néha pl. Csányban szállítgat valamit, valakinek, valahonnan, valahová. A tagság körében olyasmit rebesgetnek, hogy volna ott arrafelé valami földecske Mester és Sógor felesége nevén, dehát ezt csak Csányban lehetne kikutatni. Viszont az már tény, hogy a tsz augusztus 25-iki közgyűlésén az elnök a tagság sürgetésére bejelentette, miszerint Sógor Lajos a saját céljaira végzett fuvarok költségeit kiegyenlítette. Ugyanezen a közgyűlésen Csernus Károly traktoros azt állította, hogy Sógor saját istállójának építéséhez a tsz közös vagyonából téglát vitt el természetesen a tsz autóján. Mire az elnök ismét a helyzet magaslatára emelkedve szólt:

Elnök: én erről nem tudok, erre nem adtam engedélyt...

Csernus: pedig ez így volt, többen látták... én is...

Elnök: miért nem jelentette?

Csernus: most jelentem...

Elnök: már késő...

Azt hiszem, e pillanatban így áll a téglaügy, de menjünk tovább a családi vonalon. A tsz párttitkára, Homonnay Péterné a járási pártbizottság volt titkárának, Luczek Jánosnak a testvérhúga. Ki választotta meg Homonnaynét párttitkárnak? Senki sem tudja. „Valaki“ kinevezte, azóta az. Egyébként Mester Ernő és a jelenlegi könyvelőnő, Rácz Teréz a járási mezőgazdasági osztályról kerültek a tsz-be s ez a körülmény bizonyára nem növeli a járási elöljárók tárgyilagosságát a tsz ügyeiben. Végül hadd említsek meg valamit, amit a maga helyén elhallgattam: a bőven tárgyalt 14.000 forintos Koruhely Sándor a multban hosszabb ideig olyan házasságban élt egy Schwartz Erzsébet nevű nővel, amelyet az anyakönyvvezetőnek elfelejtettek bejelenteni. Ez a Schwartz Erzsébet a járási tanács mezőgazdasági osztályán dolgozik s többek között az alsógödi tsz ügyeit is ő intézi közismert szigorral. De mégegyet és legvégül: a tsz-ekben van egy igen fontos szerv, ez az ellenőrző bizottság. Ez a bizottság hivatott arra, hogy a tagság részéről a tsz egész ügyvitelét ellenőrizze. Mit gondolnak, kedves olvasóim, ki ennek az ellenőrző bizottságnak az elnöke? Talán az a Csernus Károly, aki a sógor Sógort a téglahordás és egyéb fuvarok ügyében felelősségre vonta? Nem. Az a Sógor Lajos, akit felelősségre vontak.

Demokratizmus?

A tsz június 14 és augusztus 25 között egyáltalán nem tartott közgyűlést. Minek is, ugyebár? Hiszen ekkor van az év legfontosabb időszaka, a cséplés, begyüjtés. Kár azzal tölteni az időt, hogy a tagságot meghallgassuk, hiszen úgysem mond semmit és ha mond, úgysem hallgatjuk meg. Legalább is így vélekedik a vezetőség. Különös tagság ez az alsógödi! Nincs szerencséje ennek a vezetőségnek, hogy éppen ez a tagság jutott neki s nem valami jó milliós szövetkezet tagsága. Ezek például nem szeretik a vezetőséget. Azokat sem nagyon szeretik, akik a járásból kijönnek szónokolni meg fenyegetőzni. Bizony, azokat sem szeretik.

Az ispánokat sem szerették annak idején, rideg, szeretetlen emberek ezek. Amellett olyan követelőzők, hogy no! Ha például kitatarozzák a lóistállót, de tovább hagyják roskadozni az emberek lakóhelyét, mindjárt morognak. Aztán meg nem is nagyon szeretnek dolgozni. Hiába hajtja őket az ember, hiába gorombáskodik velük, úgy, hogy már szinte maga is megsokallja, az istennek sem akarnak lelkesedni. Aztán még követelőznek is, mindenről tudni szeretnének, pedig csak be kell menni az irodába és megkérdezni, ott van ám a nyájas hangulat: A legutóbb pl. megkérdezte valaki a főagronómustól, hogy mennyi lesz az egy munkaegységre eső árparészesedés. Mester meg is mondta: „Most munkaegységenként 60 dekát adok.“ Ez csak világos beszéd, de ez sem tetszett a tagoknak. Kifogásolták, hogy miért mondja azt: „adok“. Miért nem így mondja: adunk, vagy adnak... Hát édes istenem, egy ilyen elfoglalt agronómus nem tud figyelni a ragozásra, nem nyelvtanár ő, hanem mezőgazdasági szakember. Mondom, sokat morgolódik ez a tagság, de ha a gyűlésen van, alig akad köztük olyan, aki megszólaljon. Pedig tízszer is elmondják nekik, hogy gyakoroljanak építő kritikát, nem lehet semmi bajuk, legfeljebb kidobják őket a tsz-ből vagy feljelentik a rendőrségen lázításért. Mert ez a legnagyobb baj, a politikai tudatlanság. Ez a tagság sehogy sem tudja megkülönböztetni az építő kritikát a lázítástól. Mert ha pl. egy tehenész azt mondja egy traktorosról, hogy nem dolgozik rendesen, az építő kritika. Vagy pl. ha egy traktoros azt mondja a tehenészről, hogy nem tartja tisztán az istállót, az is építő kritika. De ha egy tehenész vagy egy traktoros azt mondja a vezetőkről, hogy nem dolgoznak jól, akkor ez lázítás. Hát olyan nehéz ezt az egyszerű dolgot megtanulni?

Dalol az elnök

Egyszóval, hiába is szépítenénk a dolgot, a szövetkezet tagsága e pillanatban nem él úgy, mint a hal a vízben.

Ugyanis a tsz halastavában uszkáló halacskák tavaly kb. egy vagon árpát és öt mázsa borsót ettek meg, úgyhogy ha megszámolnánk a halakat, nem tudom, nem derülne-e ki, hogy nagyobb a fejadagjuk, mint az embereké. Mert bizony előfordul az is, hogy egyik-másik tag olyan pénzzavarba jut, hogy a legvégsőkhöz kénytelen folyamodni és az elnökhöz fordul. Ez történt a mult télen Török István növénytermelővel is, aki 20 forint előleg irányában kopogtatott az elnöknél. A kedélyes elnök, nyilván azért, hogy a háromgyermekes Török Istvánt megvigasztalja, pompás kis dalt rögtönzött az előlegkérő felderítésére, amely ekképpen szólt:

Ha énnékem húsz forintom volna,
Annak adnám, akinek nem volna,
De mivel, hogy nincsen,
Fából van a kilincsem
És madzag a húzója.

Nem részesültem abban a szerencsében, hogy Kozma elnöknél látogatóban lehettem volna, de a dolgok ismeretében látatlanban is merem állítani, hogy az elnök kartársnak nincsen fából a kilincse és nem madzag a húzója. Viszont azt el tudom képzelni, milyen boldog lehetett Török István, aki húsz forint helyett egy ilyen váratlan és teljesen ingyenes esztrádműsorhoz jutott a daloskedvű elnök jóvoltából.

Egy különös közgyűlés

Augusztus 24-én a tsz közgyűlést tartott.

Ezt a gyűlést a vezetőség akkor hívta össze, amikor a tsz ügyeivel foglalkozó hivatalos vizsgálat már javában folyt. E sorok írója rangrejtve, megfigyelőként vett részt e közgyűlésen és a bírálat elfojtásának olyan klasszikus iskolapéldáit hallhatta, amelyeket, mint szatirikus író boldog örömmel jegyzett volna fel, ha ugyanakkor, mint honpolgár nem lett volna annyira elkeseredve. Mi volt ennek a jól megrendezett koncertnek a vezérmotívuma, amelyet az elnöki fuvola lágy intonációja után olyan gyakorlottan vettek át a járási pártbizottság kiküldöttjének prímhegedűje s a járási tanács fenyegetően recsegő trombitái? Ez az elbűvölő dallam silány prózában így hangzik: fogjunk össze és támogassuk a vezetőséget, mert aki nem ezt teszi, az lázító. Ne hánytorgassuk a szabálytalanságokat és visszaéléseket, mert ez bomlasztja a szövetkezetet. Ne beszéljünk arról a 25 mázsa búzavetőmagról, amelyet Mester főagronómus három éve állítólag kölcsönadott a szövetkezetnek és tavaly egy summában megkapott, mert ez nem elvi kérdés. Beszéljünk a termelésről. Ne firtassuk, hogy Mester Ernő annakidején miféle palántákat hozott be a szövetkezetbe, amelyeknek ellenértékeképpen még ma is 40.000 azaz negyvenezer forintot követel a szövetkezettől. Maradjunk az elvi síkon és beszéljünk a termelés kérdéseiről. Hagyjuk a téglaszállítást és fekete fuvart, inkább arról beszéljünk, miért jó a szövetkezet vezetősége és mivel kellene jutalmazni érdemeiért.

Majláth elvtárs, a járási pártbizottság másodtitkára pl. rövid és higgadt beszédében azt ajánlotta a tagoknak, hogy vitázzanak „szenvedélymentesen“. Majláth elvtárs megfeledkezik arról, hogy bizonyára nem volna módjában, hogy a váci járás másodtitkáraként építse a szocializmust, ha az orosz kommunisták annak idején szenvedélymentesen vitatkoztak volna. Általában legyünk higgadtan bátrak és tárgyilagosan vakmerőek. És ne hallgassunk az ellenség hangjára — ajánlották a szónokok. Az a két-három okvetetlenkedő, aki itt felszólal a tagságból, az nyilván az ellenség cimborája és amellett részeg. Ez a véleménye Enyedi elvtársnak is, a járási tanács dolgozójának. Ő egyenesen prófétai magaslatokra emelkedett lendületes (és nem szenvedélymentes) beszédében. „Én ismerem Kozma elnököt — mennydörögte. Tisztességes, becsületes ember. Most ismét vizsgálatot rendeltek el a tsz vezetősége ellen. Ez a vizsgálat is eredménytelen lesz! És be fog bizonyosodni, hogy két-három lázító, az ellenség hangjára hallgatva, bomlasztani akar, be akar feketíteni derék, becsületes embereket...“ Micsoda prófétai előrelátás! A vizsgálat még el sem kezdődött s imé, ő már a végét is tudja.

Vizsgálat

A vizsgálat május óta folyik. Hol elakadt, hol ismét megindult a járás és megye útvesztőiben. Most jó úton halad. Ennek a vizsgálatnak fel kell tárnia a mult és jelen bűneit. Olyan intézkedésekre van szükség, amelyek bebizonyítják, hogy a mi társadalmunkban a tisztesség és becsület győz az élelmeskedő ravaszsággal szemben. Biztos, hogy sok hiba van a tagságban is. Olyan helyzetet kell teremteni, amelyben a tsz dolgozói, kellő nevelés és példamutatás mellett bebizonyíthatják, mit érnek. Megmutathatják, hogy igenis lehet aranybánya az alsógödi „Egyesült Törekvő“ termelőszövetkezetből.

GÁDOR BÉLA

Vihar

Anetta szerelmeslevele körül

Rómában, a Strada Rosso egyik házának harmadik emeletére furcsa, külföldi levéllel csengetett be a postás. A címzés így hangzott:

Feladó: Kovács Péter, Budapest, XIII., Pipacs-utca 6.

ANETTA RICCI részére

RÓMA

St. Rosso 125. III. 2.

A szép Anetta vette át a levelet, aki nemrégiben Magyarországon járt egy sportküldöttséggel és megtanulta törni a magyar nyelvet. Felbontotta és mohón olvasni kezdte:

Mókuskám!

Nem kenyerem a betű, de azért hűségesen körmölgetek. Szeretném, ha nem mennének ki fejedből az együtt töltött szép napok. Ugy álltam, mint borjú az újkapunál, amikor kipöfögtetek az állomásról. Nélküled árva madár vagyok, akit elhagyott a párja, hiszen néhány nap alatt teljesen hozzám nőttél. Drága vagy nekem, drágább a levegőnél. Zárj a szívedbe! Bár újra rám ragyogtatnád gyönyörű gyémántszemeidet, hiszen lehoznám néked cserébe a csillagokat is az égről. Aranyló napsütés vagy életem egén, szemed tüzében elégek. Gondolj néha a bogaradra, aki eleped nélküled, hiszen te adtál neki életet. A síron túl is szeretni foglak:

Buksid.

Alig fejezte be a levél elolvasását, belépett a férje, aki igen-igen féltékeny természetű volt.

— Micsoda levél ez? — kérdezte gyanakodva.

— Semmi, semmi ... — mondta félénken Anetta.

— Ez semmi, ó, porca di donna?! — vált bizonysággá a gyanu Ricci úrban és kiragadta a levelet Anetta reszkető kezéből. — Tudtam, hogy megcsalsz, te bestia! — kiáltott és belenézett.

Egy szó nem sok, de annyit sem értett a levélből. Elrohant hát egy könyvtárba és útközben leátkozta az égből szent Hiláriuszt, a kikapós asszonyok védelmezőjét. A könyvtárban kikérte az olasz-magyar szótárt, a magyar szavak értelmező szótárát, a magyar lexikont és még egy csomó segédkönyvet és buzgón keresgélte a neki teljesen idegen szavak értelmét. Végül a következő kis szótár állt rendelkezésére:

mókus = rágcsáló emlősállat
kenyér = kovásszal készült tésztaféle
betű = írásjel
hűség = makacs kitartás
körmölni = körömmel sebet ejteni
kimenni = gyalog távozni kifelé
fej = az agyvelő székhelye
nap = izzó állócsillag
borjú = katonai hátitáska
újkapu = újonnan épített bejárat
pöfögni =

Itt megakadt, sehol sem talál megfelelőt e hangutánzó szóra, de úgy sejtette, hogy amúgysem bírná el a nyomdafestéket. Aztán folytatta a fordítást, amíg lassan kibontakozott előtte a levél értelme:

Rágcsáló emlősállatkám!

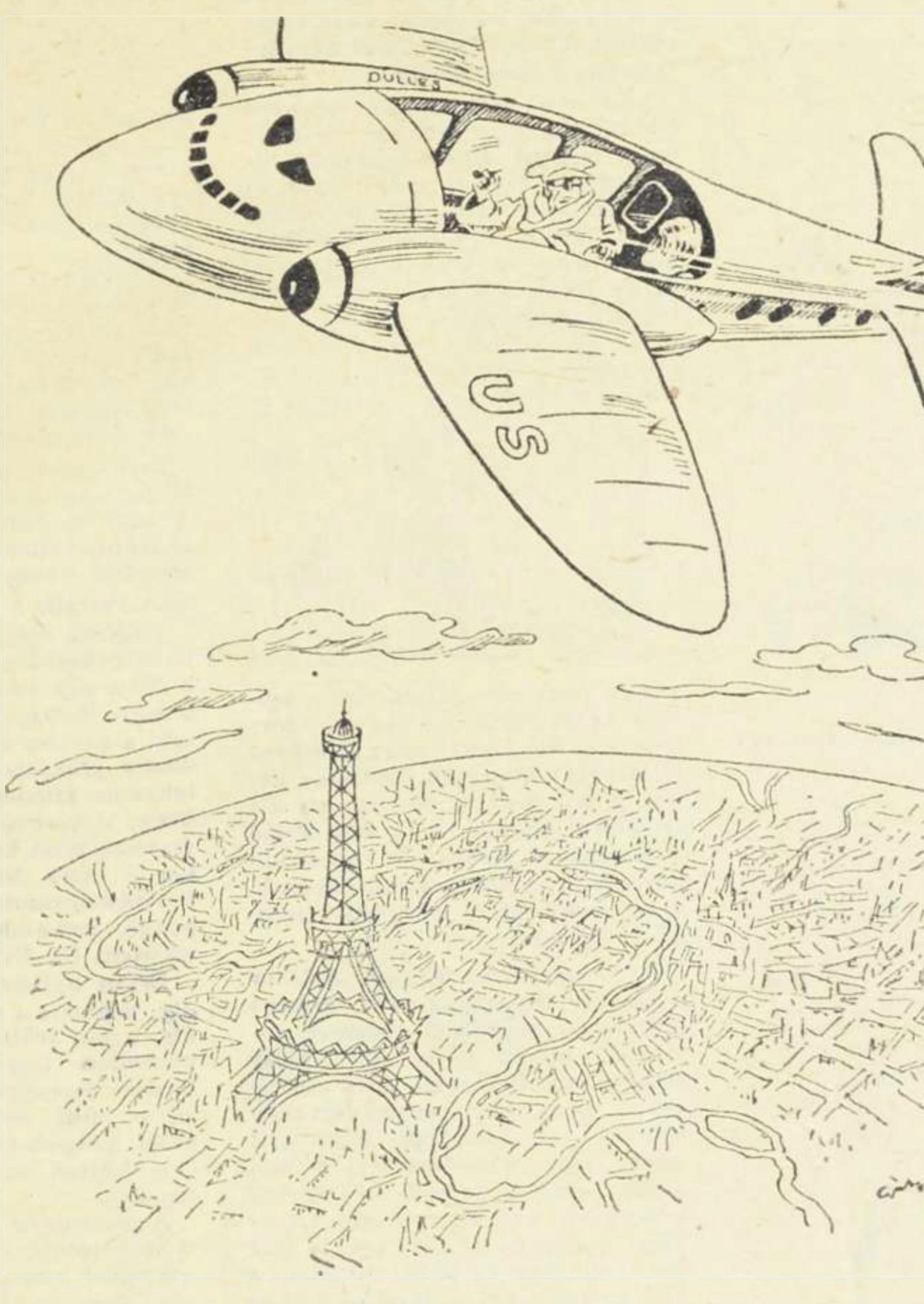
Az írásjel nem kovásszal készült tésztanemű, de azért makacs kitartással ejtem körmömmel a sebeket. Nem szeretném, ha az együtt töltött szép izzó égitestek gyalog kitávoznának agyvelőd székhelyéről. A katonai hátitáska az újonnan épített bejáratnál állt, amikor ki... izéltetek az ideiglenes tartózkodóhelyről. Nélküled tojásköltő szárnyasállat vagyok, akinek elhunytak a szülei és elvesztett a másik hasonló, hiszen néhány izzó állócsillag alatt anatómiailag teljesen összeforrtál velem. Sok pénzbe kerülsz nekem, többe, mint a levegő. Tarts fogva izmos vérszivattyúd zárt helyiségében! Bár újra rám ragyogtatnád csiszolatlan brilliánsköveidet, hiszen a végtelennek tetsző légkör mögül lehoznám cserébe értük az égitesteket. Talmi arany napból eredő sugárzás vagy a születésemtől a halálomig a légkör mögött, látásod érzékszervének égési folyamatában a levegő oxigénje által elszenesedem. Gondolj ritkán a te izeltlábú rovarodra, aki szomjan hal nélküled, hiszen te szülted. A temetkezőhelyen túl is erősen kedvelni foglak:

Koponyácskád.

— Mindig tudtam, hogy a feleségem szent asszony! — kiáltotta Ricci úr, amikor a levél végére ért, majd bűnbánóan tért meg feleségéhez, a szép és hűséges Anettához.

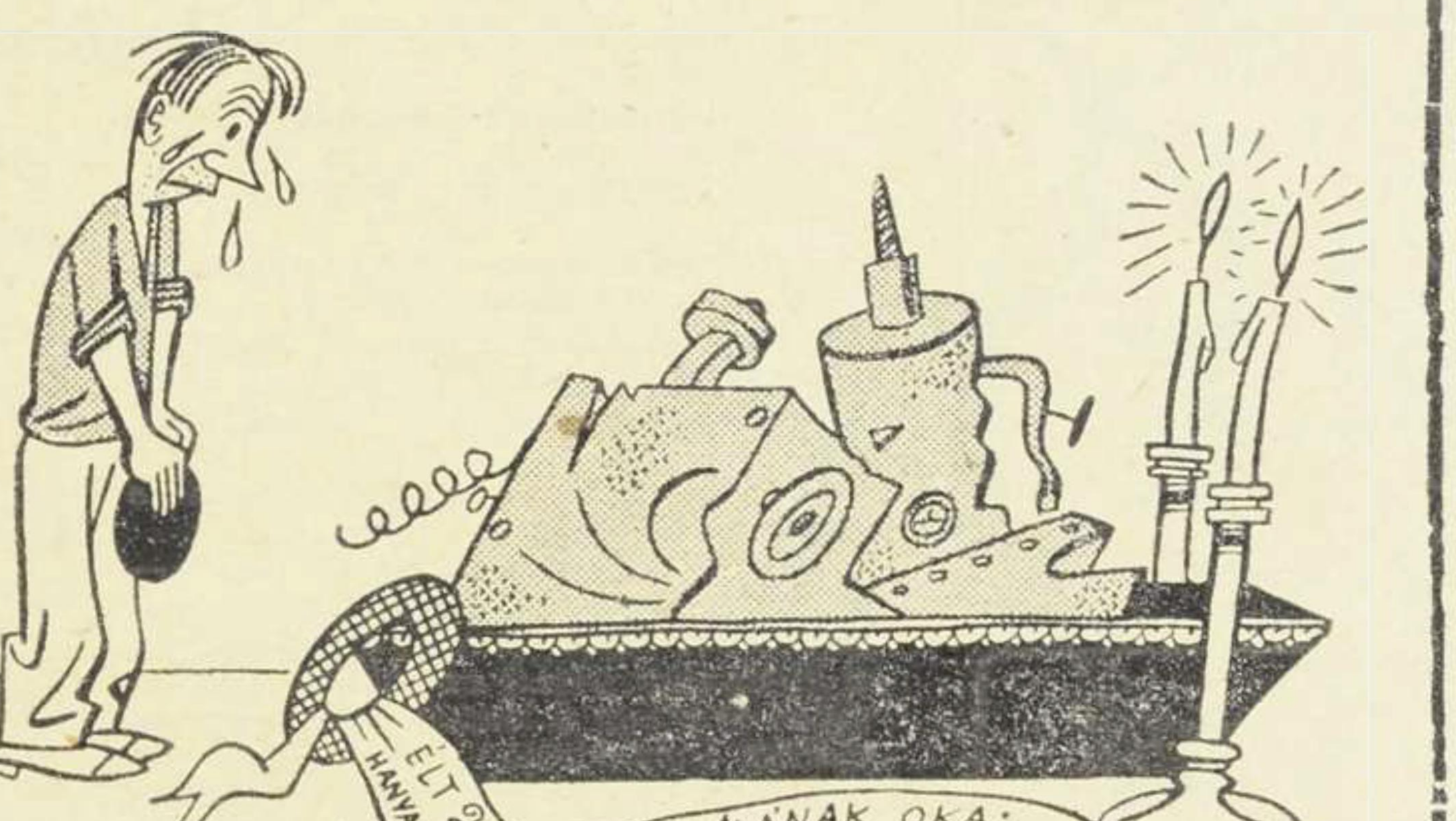
Országh György

Az Eiffel-torony fölött

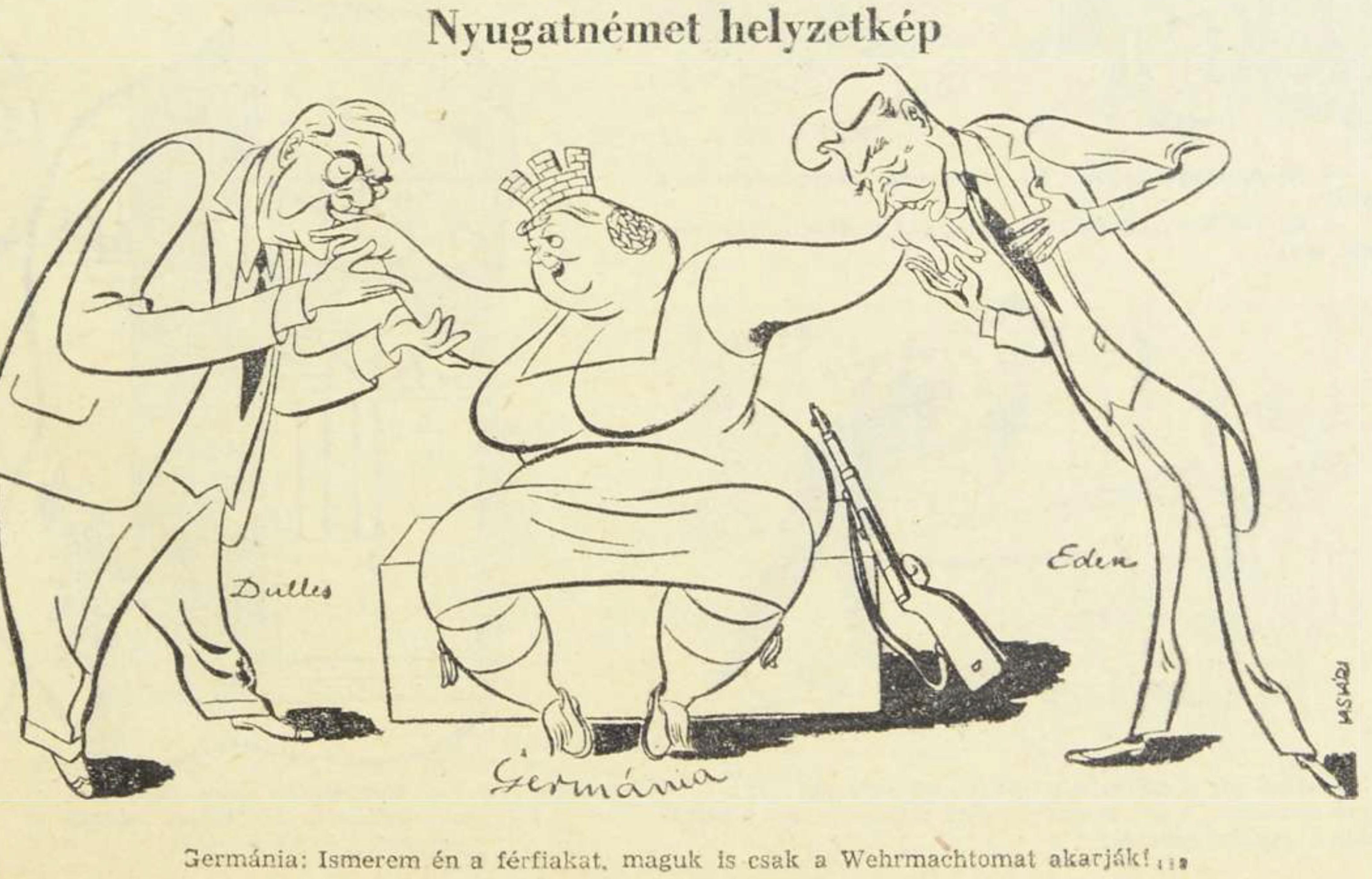

— Leszállunk, külügyminiszter úr?
— Szó sincs róla! Már Franciaország sem fenékig „ejfel"...

Egy fúrógép halálára

Nyugatnémet helyzetkép

Germánia: Ismerem én a férfiakat, maguk is csak a Wehrmachtomat akarják!...

Külpolitikai kisnotesz

Szabad?

Margeret Pye angol tanítónő Liverpoolból Manchesterbe utazott. Nyugodtan olvasgatott a vonaton, amikor belépett a fülkéjébe négy amerikai katona. Egyikük – mint a bírósági tárgyaláson kiderült, James Dean káplár — udvariasan megkérdezte:

— Szabad ez a hely?

Miss Pye gépiesen bólintani akart, amikor észrevette, hogy hová mutat az amerikai káplár; noha a fülkében több hely volt, Dean káplár Miss Pye ölébe akart ülni. A tanítónő felháborodottan tiltakozott, Dean káplár azonban beleült Miss Pye ölébe. Miss Pye kétségbeesetten fel akart kelni, azonban ez a kislétszámú amerikai csapat is elég volt ahhoz, hogy Miss Pye felkelését leverje. A tanítónő erre meghúzta a vészféket. A vasuti kaland a bíróság előtt fejeződött be. Leslie Reid bíró James Deant négy font, Paul Bannistert két font pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet kihirdetése után azt mondta: „Önök, amerikai katonák visszaélnek a vendégjoggal ebben az országban és diszkreditálják a hazájukat."

Többet nem mondott az óvatos bíró, nyilván azért, mert a bírósági teremben nincs vészfék, amit végső esetben meg lehet húzni. De nem csodálnók, ha az amerikai lapok az eset után felháborodva kérdeznék: „Miért nem szeretik Angliában az amerikai katonákat, ezeket az ártatlan, ölbenülő gyerekeket?..."

Szép ifjúság

Az angliai Stockportban bíróság előtt állt egy 14 (tizennégy) éves fiu. Zsarolással (zsarolással) vádolták. A Stockport városkabeli fiucska levélkét írt egy bácsikának, amelyben tizenöt fontocskát követelt a kis kópé, életveszélyes fenyegetőzésekkel. A fiucska körülményesen megírta, hogy a bácsi hogyan helyezze el a pénzt egy telefonpózna tövében. A bácsi azonban pénz helyett detektíveket helyezett el a telefonpózna tövében, akik elkapták a fiucskát. A tárgyaláson ismertették a véreshangú zsarolólevelet.

— Nem szégyeled magad? — korholta a fiatalkorúak bírája a zsaroló gyermeket. — Tizennégyéves gyerek létedre ilyeneket találsz ki?

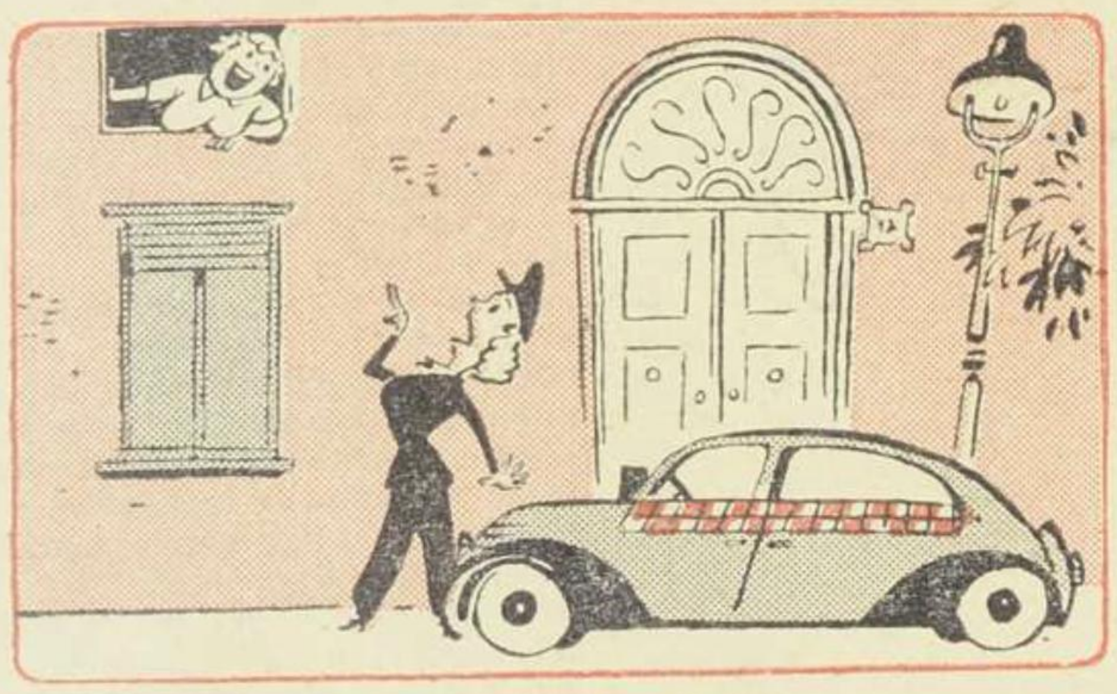
— Ezt nem én találtam ki — felelte a gyerek. — Az egész zsaroló levelet kimásoltam szóról-szóra egy amerikai regényből...

A paradoxonkedvelő angol Oscar Wilde mondott annak idején valami olyasfélét, hogy nem a művészet utánozza az életet, hanem az élet utánozza a művészetet.

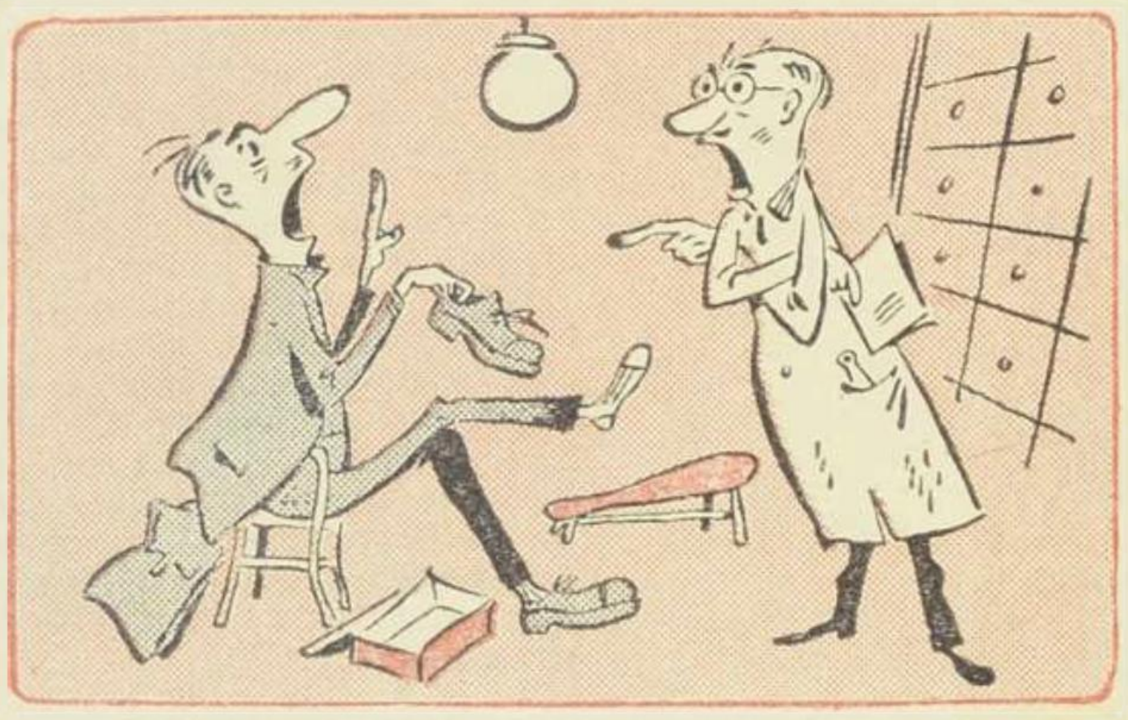
Hát ilyen az az élet, amely ezt a „művészetet" utánozza.

Tóncz Tibor:

Rendelésről – RENDELÉSRE

— Hát nem maguk rendelték a taxit?
— Persze, hogy mi rendeltük! De azóta már saját kocsink van!

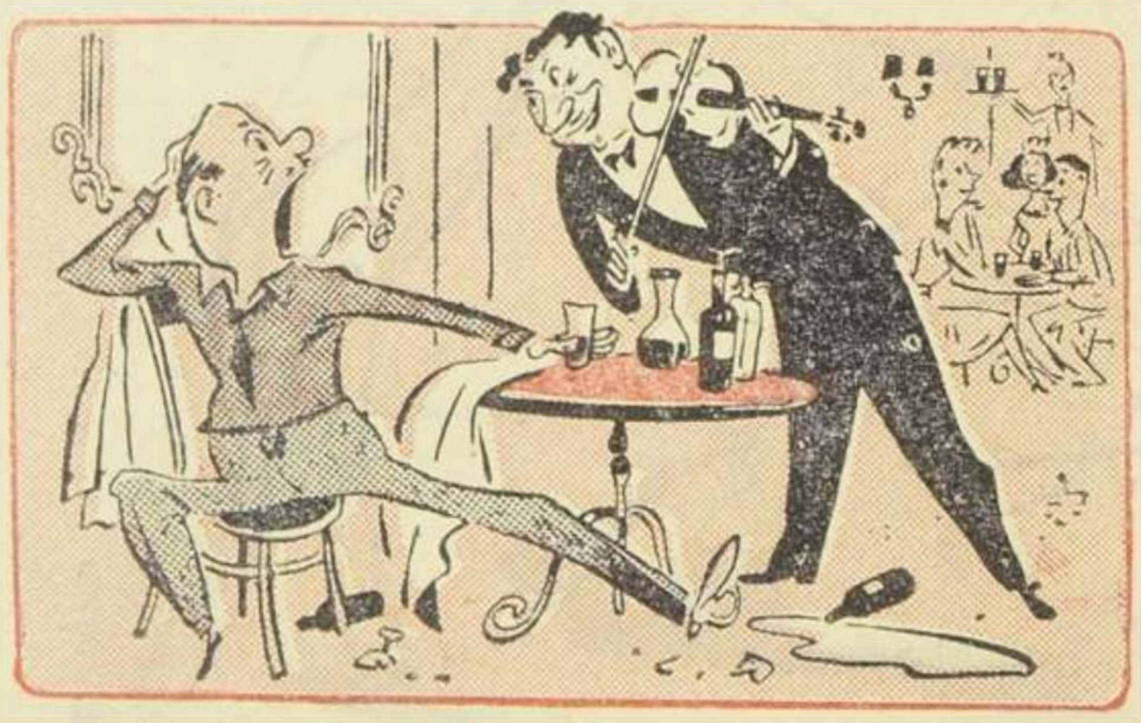
— Ez kérem kicsi. Most kidobtam hatszázhúsz forintot!...
— Csak háromszáztizet, a másik jó!

— Dehát én bécsiszeletet rendeltem!
— A tokány se rossz! Kóstolja csak meg!

— Mi az, hogy nincs? Én telefonon megrendeltem a szobát!
— Na és? Ezek között van olyan, aki disztáviratban rendelte meg...

— Húzd ide a fülembe a „Száz szál gyertyát..."
— Bocsánat, hogy megkérdezem! Kápéra vagy közületi blokkra tetszik mulatni?...

Korrupció

Életemben először tizennyolcesztendős koromban folyamodtam korrupcióhoz és ugyanakkor határoztam el, hogy soha többé nem folyamodom korrupcióhoz.

Szerelmes voltam, mint annyian tizennyolcéves korukban. Szerelmem tárgyát Évának hívták, tizenhatéves volt és szőke, de nem hatodik á-ba járt, hanem zongorázni tanult egy zeneiskolában. Szülei óvták a széltől is, hogyne óvták volna hát tőlem, aki abban az időben rendkívül hosszú lábakat, borzas hajat és szerelemtől állandóan csillogó szemet viseltem. Tekintettel arra, hogy a mama és

a papa nem ért rá állandóan a kislány kezét fogni, én viszont ráértem, úgy döntöttek, hogy időnként felmehetek hozzájuk. Ilyenkor Ervin, a kilencéves öcskös, ott ült szemközt velünk és le nem vette a tekintetét rólam. Ez az Ervin barnahajú, vékonynyakú fiú volt, orra tövén kissé elferdült szemüveg billegett.

Nem szerettem Ervint. Amikor az ember tizennyolc éves, dobogó szívvel és rendkívül elszorult torokkal csönget be az ajtón, mely mögött szerelme lakik édes szüleivel... És akkor... az imádott lény helyett egy szemüveges fickó nyit ajtót. „Sziassz" — sziszegi a foga között és bejön az emberrel együtt a szobába, leül a emberrel szemközt és néz és néz és néz... Hát lehet ilyenkor szépeket mondani a kislánynak? Hiába tanultam meg könyv nélkül több verssort Petőfi szerelmi költészetéből, hogy mint saját gondolataimat elsuttogjam (már akkor elhatároztam, hogy író leszek...) nem lehet azt elmondani, hogy reszket a bokor, mert madárka szállott rá, és az én szívem is reszket, mert eszembe jutottál... Ezt nem lehet elmondani akkor, amikor az emberrel szemközt egy nagy fotelben ott ül egy undok, ferdeszemüveges srác és figyel azzal a megnagyított szemével...

A történeti hűség kedvéért meg kell mondanom, hogy Ervin is roppant utált engem, mert ott kellett ülnie és nézni bennünket, ahelyett, hogy rugdalták volna egymást a szomszédban lakó Simelka testvérekkel, számszerint néggyel...

Nos, ebben az időben virágzott ki bennem a korrupció gondolata. A fiút el kell távolítani, ha be akarom vallani a lánynak, akit szeretek, hogy reszket a bokor, mert rászállt a szívem...

Tudtam, hogy a fiúnak a Simelka-testvérekkel való verekedés mellett egy nagy szenvedélye van: a mozi. A Damjanich-utcában laktak, a sarkon a Damjanich Mozgó színes plakátjai hirdették a „Titokzatos kilencujju"-t... Tudtam, hogy a korrupcióhoz és a mozijegyhez pénz kell. Igy aztán, amikor e célra létesített korrupciós kézipénztáramban összegyült egy pengő, torkomban dobogó szívvel mentem fel Éváékhoz.

Ervin nyitott ajtót, mint mindig, bekísért a szobába, mint mindig, aztán leült a nagy fotelbe és meredten figyelt, mint mindig. Kedves mosolyt erőltettem arcomra — mint soha — és legszelídebb hangomon kérdeztem:

— Láttad már a „Titokzatos kilencujju-t?"

A szemüveg mohón felvillant. Nemet intett. Évára pillantottam, aki kissé csodálkozva nézett vissza. Nem szokta meg, hogy ilyen hosszan elbeszélgetek az öccsével.

Egy márki mozdulatával nyúltam zsebembe és hanyag eleganciával — mely abban az időben sajátom volt — átnyujtottam a pengőt Ervinnek.

— Itt van .. menj le és nézd meg... Csudajó film!

Először nem nyúlt a pénz után. Láttam ellenszenves arcán, hogy vívódik benne a szülői parancs és a mozi utáni vágy... Aztán a mozi győzött. Kikapta kezemből a pénzt és kiviharzott a szobából.

Végre! Csak az zavart kissé, hogy éreztem, milyen vörös a fülem az átélt izgalomtól. De végül is fontos, hogy a haditerv sikerült: kettesben maradtam Évával. Ő is érezte a pillanat nagyszerűségét, mert a dívány sarkában ült és kinézett az ablakon, mint akinek rendkívül sürgősen el kell olvasnia a szemközti bolton, hogy

„Vegyeskereskedés, szilvaiz kapható.. "

Torkomban dobogó térdekkel álltam fel és leültem melléje. Most mindjárt rendkívül férfias hangon meg fogok szólalni... néhány szóval elmondom érzelmeimet, ahogy azt Némó kapitány tenné a helyemben... azután megfogom a kezét... és megcsókolom...

— Szereted... szereted a szilvaizt? — kérdeztem tehát kissé magas hangos és köhintettem. Eva ekkor rámnézett és azt mondta:

— Csókolj már meg, te hülye...

Megcsókoltam. Nem tudom, melyik költő, melyik verssora vonatkozhatott erre a helyzetre... csak azt tudom, hogy csók közben valami zörejt hallottam és erre dermedten kaptam fel a fejem...

Szemközt velünk... négy különböző nagyságú srác állt. A négy Simelka testvér. Nem szóltak egy szót sem, de mindegyik felém nyujtotta a kezét, hogy adjak nekik is egy pengőt... mozira.

Akkor, ott, abban a helyzetben fogadtam meg, hogy soha többé nem folyamodom korrupcióhoz...

VAJDA ALBERT

Valószínűtlen történet

— Mit parancsol — fordult hozzám udvariasan a segéd.

— Negyedkiló szőlőt kérek — válaszoltam.

Miközben kimérte a szőlőmet, eszembejutott, hogy gyerekkoromban a sarki fűszeres, ha kértem, meg is mosta a gyümölcsöt. Vajjon mit szólna egy ilyen kívánsághoz *ma* egy KÖZÉRT-alkalmazott?

— Kettő forint — nyujtotta felém a zacskót a kiszolgáló.

— Kérem, legyen szíves megmosni — mondtam hangosan, s úgy éreztem magam, mint Julius Caesar, amikor átkelt a Rubiconon. (Azért én valamivel messzebb vetettem a kockát, mint hírneves elődöm annakidején.)

A segéd egy pillanatra mozdulatlanná dermedt kezében a kinyujtott zacskó ég és föld között lebegett. „Felháborító" szavaim végre tudatához értek, mert csodálkozva bámult rám. Nyilván azt

hiszi, őrült vagyok, villant át agyamon és át fog adni a mentőknek.

— Mit tetszett mondani? — kérdezte, mint aki nem hisz a fülének.

— Azt, hogy legyen szíves megmosni a szőlőt!

Ismerjük el, hogy KÖZÉRT-alkalmazott ritkán kerül ilyen nehéz helyzetbe. Ugyan mit fog tenni? Szájon vág, vagy belém rúg? Esetleg javasolni fogja, hogy szórakozzak kedves rokonaimmal?

Nem ez történt. Kiszakította a stanicli végét és elszaladt. Pillanatok mulva megmosott állapotban hozta vissza a gyümölcsöt.

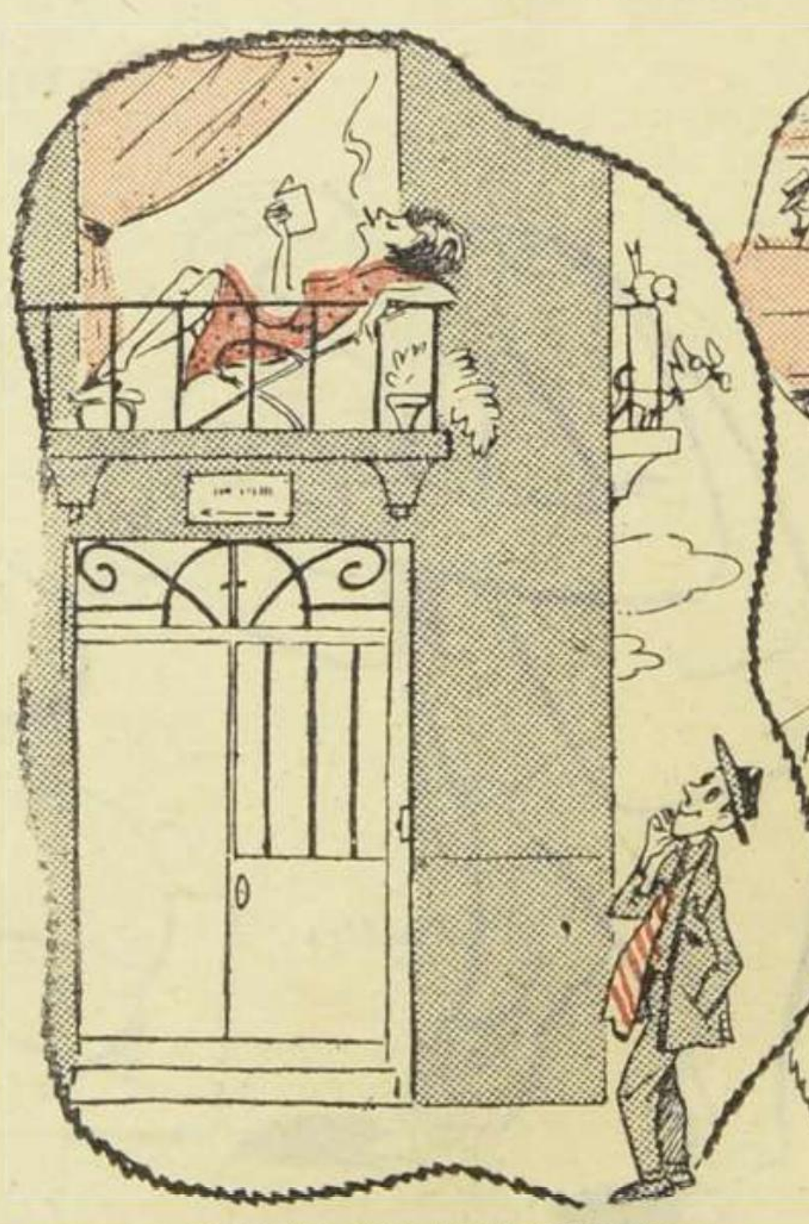
Ez az ember őrült, állapitottam meg magamban. Felháborító, hogy a KÖZÉRT ilyen kétes alakokat alkalmaz.

Remegve nyúltam a szőlőért, majd gyorsan elszaladtam.

Féltem, hogy valamelyikünk elharapja a másik torkát.

Pásztor József

Atlétikai láz Budapesten

— Hej, ha én most Hommonnai lehetnék és 430-at tudnék ugrani!...

— Most erősítsen! Akkor megközelíti Goldoványi rekordját!

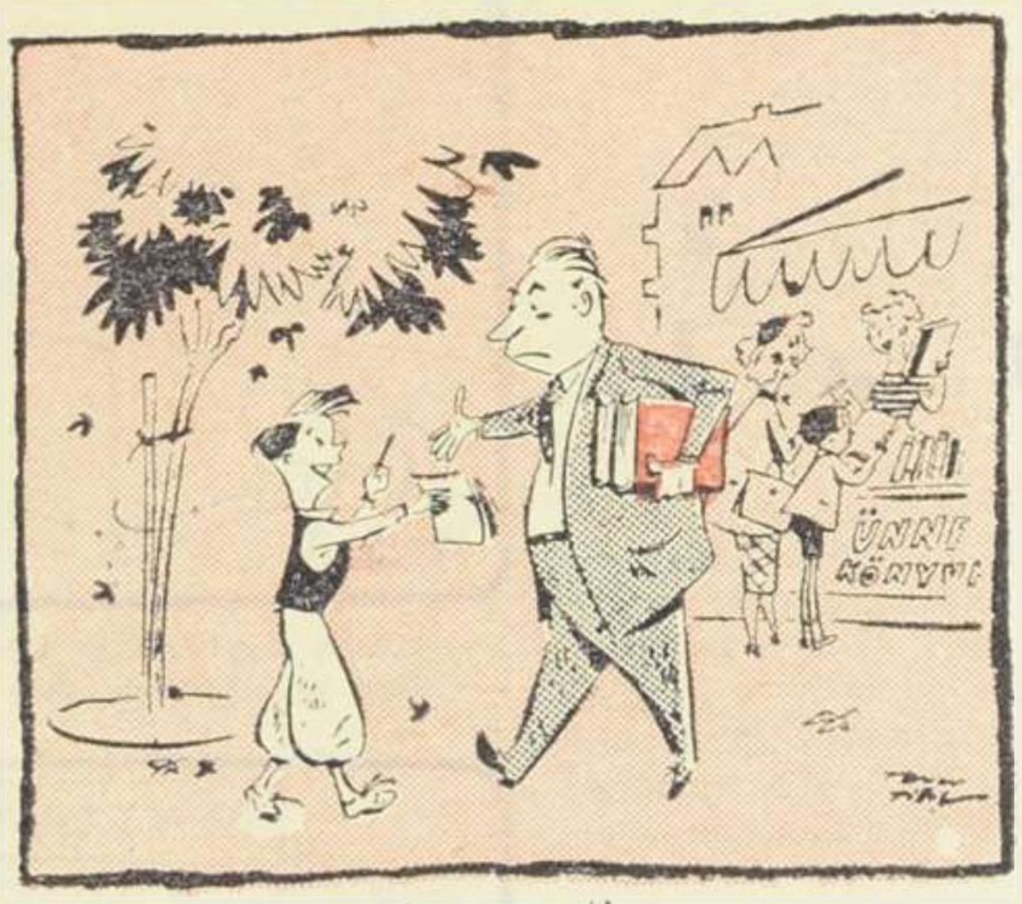
— Látod, így fog ugrani a Földessy a finn—magyaron!

Ludas Matyi a KÖNYVHÉTEN

Kép szöveg nélkül

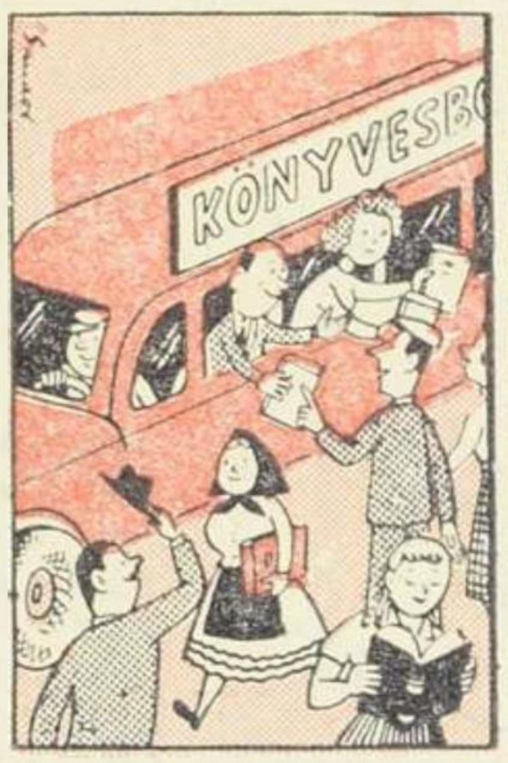

A pesti utcán

— Kérek egy autogrammot!
— Tévedsz fiam, én nem vagyok író!
— De nagy ember!... Szerzett egy Karinthyt és egy Móricz Zsigmondot!...

Ez van:

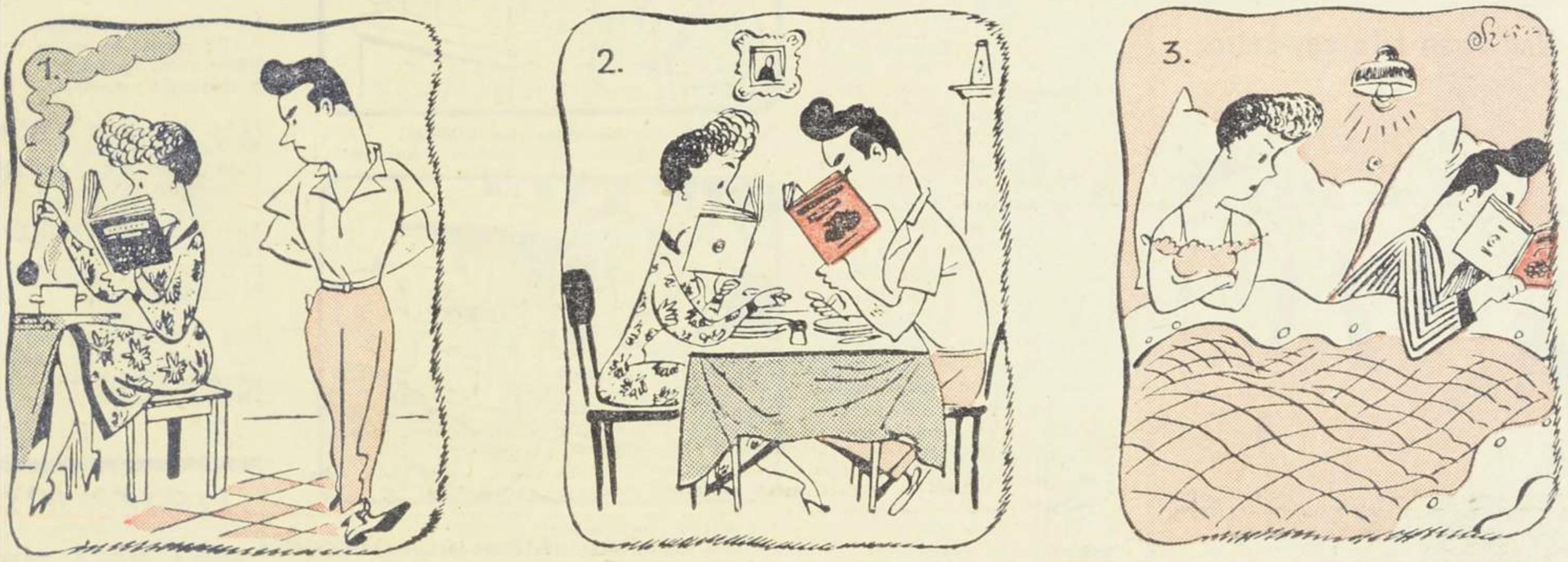
Guruló könyves bolt.

Ez nincs:

Guruló olvasó, mert numoros regény nem jelent meg a könyvnapon

KÖNYVNAPI TÖRTÉNET

Nagy sikerük van a magyar klasszikusoknak

A könyvhéten minden fellelhető Jókait elvitték..

A legifjabbak is résztvesznek a könyvnapon

Óbudai kaland

Van-e joga az utasnak ugatni a villamoson?

A probléma Óbudán merült fel késő éjszaka a tizenegyes kocsin s bár többen hozzászóltak, nem nyert megoldást. A villamos meglehetősen zsúfolt volt s a közönség kicsit boros hangulatúan vidám. A kutya a hátam mögött ugatott egy fiatalember kabátja alól. A fiatalember csitította. „Pszt... maradj csendben" Az eb erre egy-két apróbbat vakkantott még, aztán abbahagyta. De az ajtónál dolgozó kalauznő felfülelt.

— Kinél van kutya? Kutyával tilos a kocsi belsejében utazni!

— Buksi! Maradj veszteg! — korholta a gazdája, de elkésett. A kalauznő egyenesen feléje tartott. Nem volt nehéz leleplezni a tettest, hiszen kidomborodó kabátja alá dugta a jobb kezét, amivel Buksit tartotta.

— Magánál van a kutya! — csapott le a kalauznő diadalmasan. — Tessék azonnal kimenni az első perronra és jegyet váltani a kutyának! Még hozzá büntetéssel, mert eldugta — tette hozzá és a táskájából már elő is vette a jegycsomót.

— Nálam nincs kutya — szólt a fiú ártatlan képpel. Tessék, motozzon meg, ha nem hiszi.

Azzal felállt és mindkét kezével végigsimította kabátját. Valóban nem volt alatta semmi. Cimborája, aki mellette ült, düledezett a nevetéstől, a szomszédok szintén. Én is kapcsoltam. Nincs nála kutya és a kezét csak megtévesztésül tartotta kabátja alatt. Mindnyájunkat felültetett, de el kell ismerni, kitűnően ugatott. Régen nem hallottam ilyen kitűnő állathangutánzót. A kalauznő is sejtette, hogy beugratták. A méregtől pipacsvörösen förmedt rá a fiúra:

— Szégyelje magát... Ilyen éretlen vicceket csinál! A legközelebbi állomáson leszállítom!

— Majd csak a Zsigmond-téren! Előbb nem — nevetett a tréfacsináló. — Nem követtem el szabályellenességet. Nincs nálam kutya.

— De ugatott!

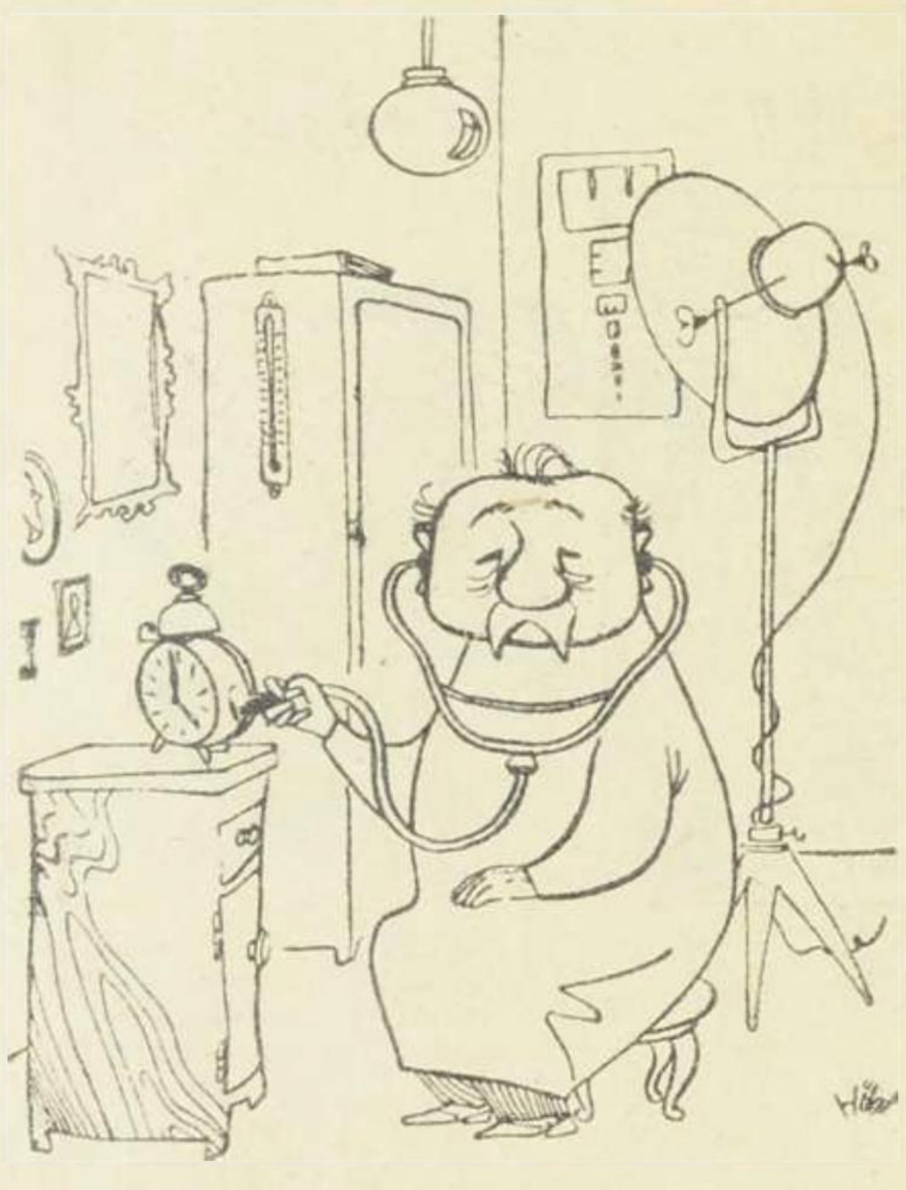
— No és? Kutyával nem szabad utazni a kocsi belsejében! Ez igaz! De sehol nincs kiírva, hogy az *utas* nem ugathat!

A kocsiban parázs jogi vita kerekedett, amelynek folyamán két nézet alakult ki. Az egyik szerint nem tilos ugyan ugatni a villamoson, de nem illik, a másik vélemény a kalauznőt pártfogolta: igaza van, ne ugasson az utas. Ennek a csoportnak véleményét egy tanáros külsejű, pápaszemes férfi fejtette ki formás kis beszédben, megállapítván, hogy itt most nem az emberi szabadság kérdéséről van szó, a fiatalember ugyanis nem öncélúan ugatott, nem lelki szükségletből, hanem azért, hogy félrevezesse és bosszantsa a kalauznőt.

Beszéde végén értünk a Zsigmond-térre. Itt a fiatalember leszállt, megállt a járdaszigeten, mélyen meghajolt a még mindig pirosarcú kalauznő felé és az utasok viharos derültségére, háromszor dühösen utánaugatott az induló villamosnak.

Andor Leon

Rendelés után

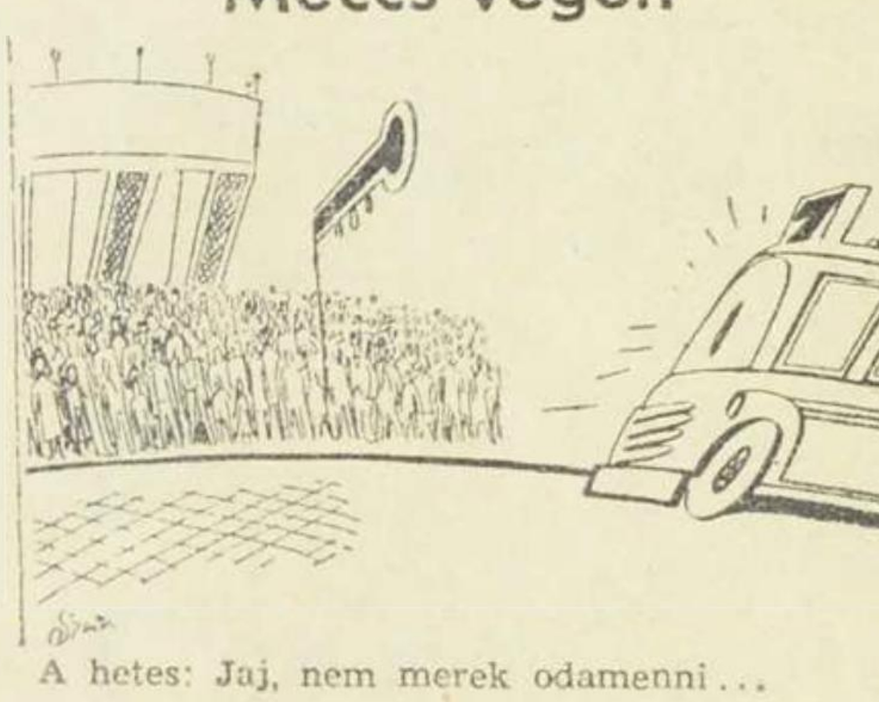
— Hm... Ezt bizony óráshoz kell beutalni...

Van ilyen falu egy-kettő

— Látja, a mi falunkban van kritika! Nálunk így bírálják meg a tanácselnököt!
— Szegény elnök, hogy összeroppant...
— Maga téved! Az a bíráló!

Meccs végén

A hetes: Jaj, nem merek odamenni...

Hóbortos ötletek

III.

A BEKÉPZELT

(Kaján Tibor)

Alfonzó:

Hajnali utazás

Egyik vidéki fellépésem utáa ott álltam egy ködös hajnalon a vasútállomásnak nevezett kis bódé előtt. Az egyetlen vasutas-bakter minden öt percben kijött megkérdezni: várok-e valakit? Mondtam: a vonatot. Mondta: ha van ideje, akkor várjon. Egy óra mulva itt lesz... Dolgozók vonata — tette hozzá. Megnyugodtam. Én is dolgozó vagyok, enyém a vonat, én is utazhatok rajta. Közben elolvastam az összes plakátokat, hogy permetezzem a szőlőmet, villámcsapás ellen iratkozzak be az OTP-be és biztosítsam magamat elemi károk ellen. Végre megjött a vonat. Boldogan, de álmosan elfoglaltam helyemet. Szokott kép a kocsiban. Jobbra-balra dülöngélő emberek, egymás vállát használva párnának. A mellettem ülő bácsi le is szidott, mert nem volt válltömés a kabátomban. Egyszercsak megjelent a kalauz-bácsi, Diogenes-lámpása a kezében. „Akinél még nem láttam, mutassa meg". Tudtam biztosan, hogy a jegyről van szó. Megmutattam. Megvakarta a fejét. „Szóval így vagyunk!" Hát — mondom — így. „Ki akarja játszani az állam éberségét, mi?"

— Kérem, őszintén szólva, én olyan álmos vagyok, hogy nincs kedvem játszani...

— Melyik üzemben dolgozik?

— Színész vagyok. Itt voltam szerepelni...

— Színész? Ripacs?

— Mondom: színész.

— Mindegy az kérem, nem kétkezi munkás. Színész az ripacs

— Miért kötekedik velem... megvan a jegyem.

— De nem erre a vonatra szól. Ezen csak dolgozók utazhatnak. Mert tudja — folytatta — hétfő hajnalban ez csak a munkábamenőket viszi. Nem akik ilyenkor lógnak.

— Én kérem, munkából jövök.

— Az nem munka, a magáé. Szálljon le a következő állomáson

— Mikor lesz vonatom?

— Most hány óra?

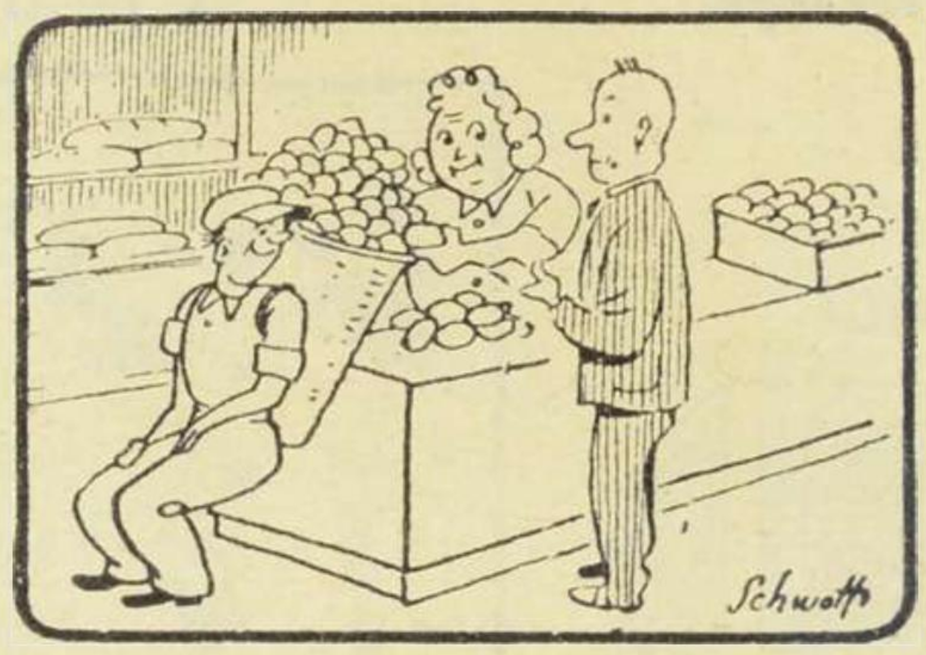
— Hajnali négy.

— Délelőtt 11-kor — S ezzel otthagyott.

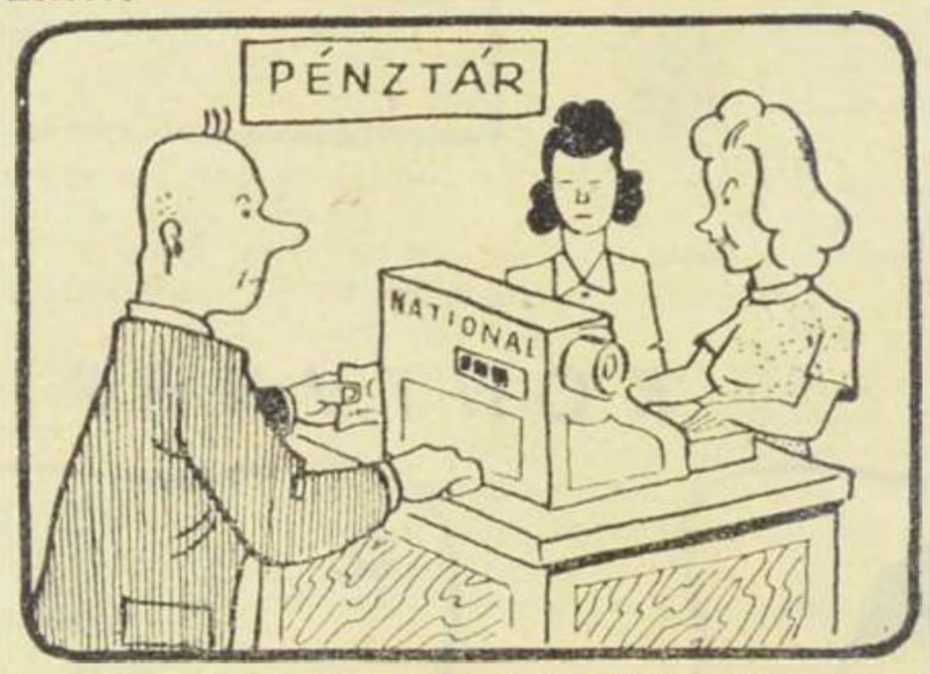
Nem szálltam le. Nem estem a fejemre. Ha neked munkábamenő kell — majd az leszek. Amikor a kalauz elhagyta a fülkét, átmentem egy másik kocsiba, megegyeztem egy öreg bácsival, hogy a lapátját és a zsíros kalapját — csekély díjazás mellett — kölcsönadja Pestig. Fejembehúztam jó mélyen a kalapot, beleköptem a markomba, a lapátot magamhoz szorítottam és visszaültem a helyemre. Félóra mulva jött a kalauz és megkérdezte tőlem, elment-e már a ripacs. Mondtam, hogy leszállt. Azért — mondta — mert Gazi Nagy Andrást, aki negyven éve lyukasztja a kalauzok kenyerét, nem lehet kijátszani. No adjisten... — mondta s ezzel elment. Én pedig aludtam Pestig... Mert engem se lehet kijátszani!

Csak türelem!

Takarékoskodjunk a szabadidővel!

— Kérek egy félkiló kenyeret!
— Egy kis türelem, míg átveszem a zsemlyéket!...

— Kérek egy háromforintos blokkot!
— Egy kis türelem, míg átadom a kasszát!...

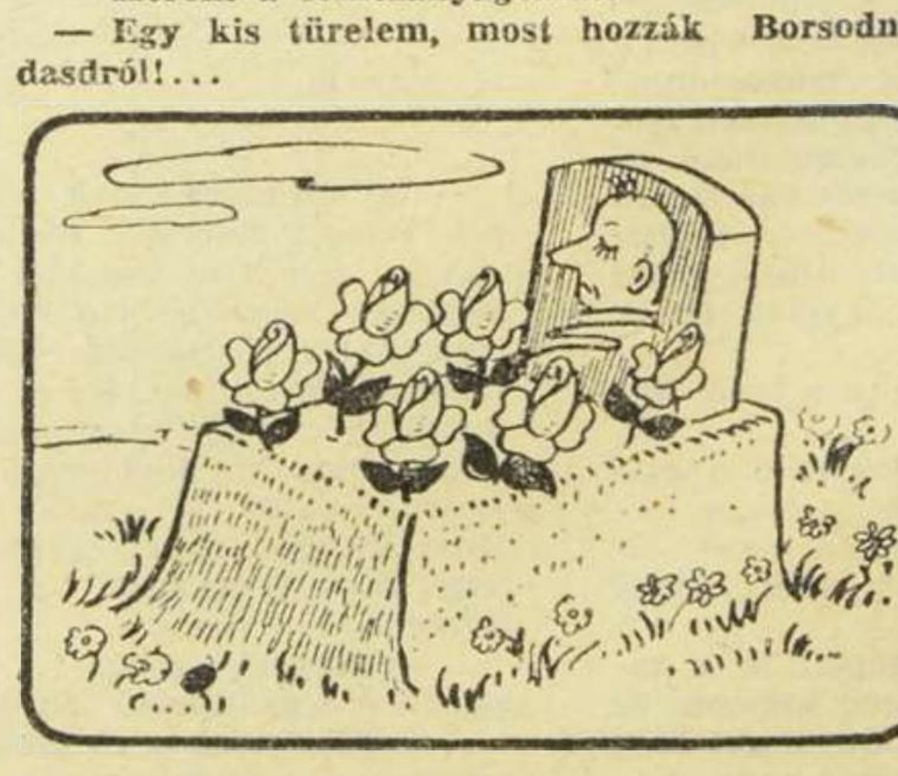
— Kérek egy fröccsöt!
— Egy kis türelem, míg elmosom ezt a néhány poharat!..

— Kérek egy étlapot!
— Egy kis türelem, nem az én asztalom!

— Kérem a lemezanyagomat!
— Egy kis türelem, most hozzák Borsodnádasdról!...

Késői vigasz: Türelem rózsát terem!
(Schwott Lajos rajzai)

Rókatánc

Mondanak ravasz rablónak
És csirkelopónak,
Pedig vajból van a szívem,
Majdnemhogy elolvad.

Pedig épp az ember a rossz,
Sajnál tőlem csirkét,
Pedig olyan jó a szívem,
Hogy azt el sem hinnéd.

Minden csirkét úgy sajnálok,
Mikor folyik vére,
Mikor eszem, akkor imát
Mondogatok érte.

Hogyha tudnák ki is vagyok,
Önmaguktól hoznák
A tyúkot és nem fognának
Rám sohasem puskát.

Kitárt kapukkal várnának
S az asztalfőn ülnék.
Tálcán hoznának elébem
Jó ropogós csirkét.

Ha már mennék, zokognának:
„Ne menjél, te drága..."
Senkinek sincs ily jó szíve
Hetedhét határba'.

Igy volna az igazságos,
— De gonosz az ember.
Irtana ebbel, puskával
S vasszeges veremmel.

Pedig, ha csak egy is volna
Kit érdekel — titkon
Megsúgnám én nyomban néki
Szívberejtett titkom:

Azért eszem annyi húst én:
Fénylő legyen szőröm
És a bundám jó melegre
És vastagra nőjön,

Mert a végrendeletemben
— Égre mondom, úgy ám! —
Én fázós kisgyerekekre
Hagyom puha bundám.

Darázs Endre.

Kulturfront

Egy „tárgyilagos" kritikus

Beszámoló tegnapi álmomról

Azt álmodtam tegnap, hogy kineveztek főhídőrnek, valamennyi budapesti híd legfelsőbb ellenőrének. Gyönyörű egyenruhám is volt, Napoleon-csákóval és pávatollakkal. Ez érthető is, mivel hivatalom súlyos és igen jelentős volt. Igazoltatnom kellett minden embert, aki át akart menni a hídon, vajjon előző nap nevetett-e, szíves volt-e valakihez? Az ötven éven aluliaktól még azt megköveteltem, vallják be: megcsókoltak-e valakit előző nap. Akiről kiderült, hogy mindezt nem cselekedte, hüha! Nem mehetett át. A legtöbb ember rendben volt, de akadt sok olyan, akivel nehezen boldogultam. Ha kiderült, hogy egyetlen mosoly, kedvesség nem volt előző napjukban, szigorúan visszakergettem őket.

— Nem, nem mehetsz át — mondtam nekik.

Egyszercsak megjelent egy tömött aktatáskás, puffadt, összevont szemöldökű ember, igen loholt. Emlékeztem rá, hogy má előző nap visszazavartam, hiszen az arcán láttam, hogy ez folyton csak morog, veszekszik, senkihez nem szíves, szóval nem volt akkor se rendben az ügye. Most megint kiderült, hogy nem tudott hivatkozni egyetlen tréfára, nevetésre sem, se mosolyra, se kedves cselekedetre, csókra pedig? Ugyan kérem!

— Vissza — mondtam neki — ha nem teljesíti a kötelességét, maga látja a kárát.

És mert még mindig ott állott és hápogott, már intettem is a következőnek, egy kedves barna leánynak, aki nevetve, viruló almaarccal rögtön továbblibbent.

— Az isten szerelmére — könyörgött a vaskos alak és térdrehullott — az ég szerelmére, mélyen tisztelt legfőbb hídfelelős kartárs, át kell mennem, nélkülem megáll minden, értekezlet, ankét, döntés és határozat, életbevágóan sürgős dolgom van, országos jelentőségű és már tegnap is visszakergetett, hogyan viseli a felelősséget ezért a marhaságért, egy kis nevetés, az is valami ....!

— Ne tartsa fel a forgalmat! — rivaltam rá. — Különben is mit intéz maga, mi az a sürgős, országos jelentőségű ügy, maga besavanyodott fráter, no mondja...

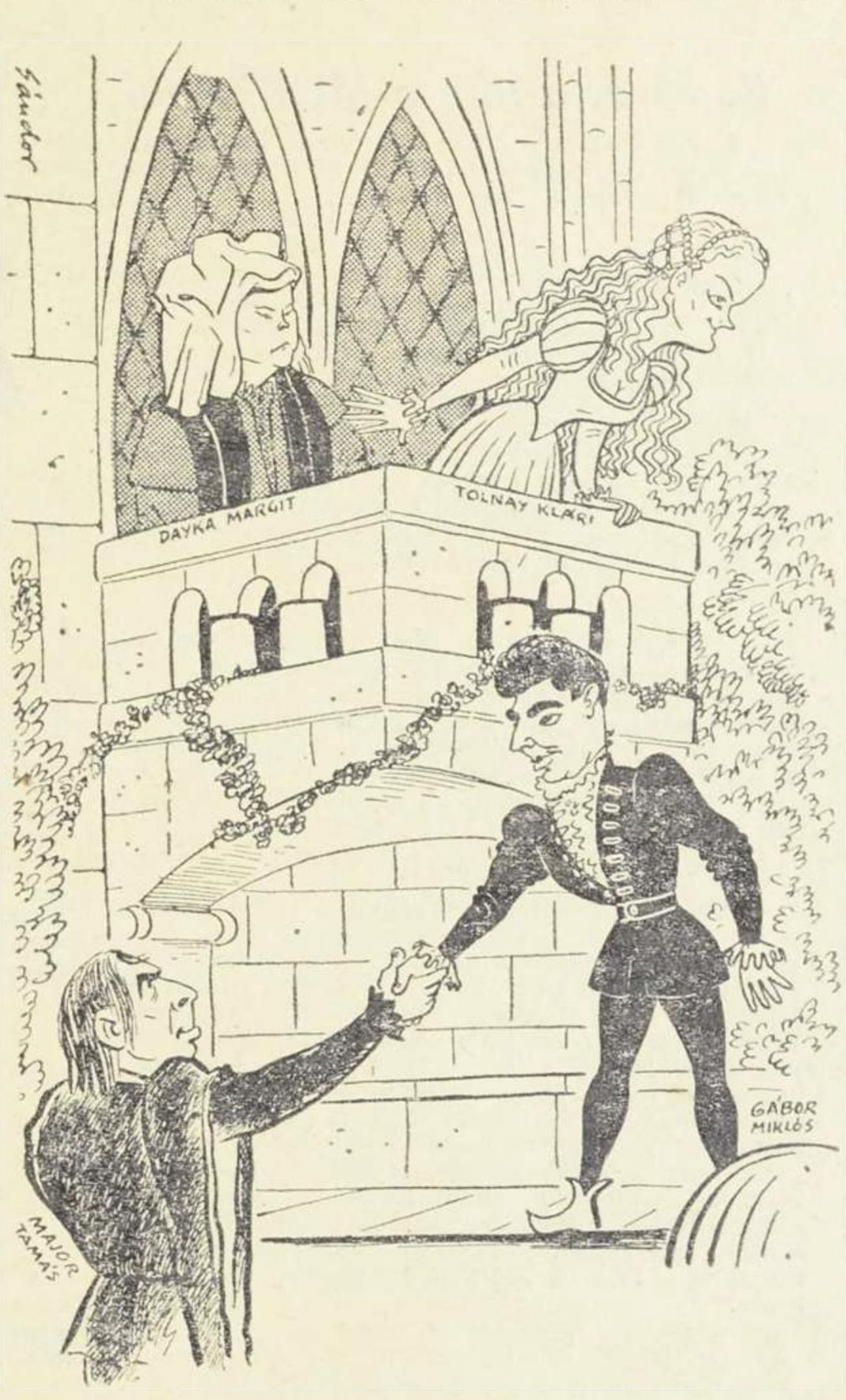
— Még kérdezi? — kiáltotta ez a dühösarcú, morgós, most már felemelkedve és még az öklét is rázta és látszott rajta, hogy magában kétezernégyszáz válogatott átkot mond rám igen mérgesen. — Én vagyok a nevettető és szórakoztató műfajok legfőbb szakértője, megértette, nohát!

Meglepetésemben tátvamaradt a szám és még a szemem is kinyílt és így hát felébredtem.

Nádass József

Shakespeare-hősök, ha találkoznak...

Ladányi Ferenc, Darvas Iván, Bárdy György után most Gábor Miklós játssza a Madách Színházban Romeót.

— Gratulálok, Miklós! Én csak III. Richárd voltam, de te már a negyedik Romeó vagy...

Kedves Rádió!

Az „Autó és Motor" című folyóiratban olvastam, hogy a „Kerékpáros leszek én, a betonút közepén" kezdetű közismert sláger szövegét ezentúl nem éneklik a rádióban, mert egy hallgató felhívta a figyelmüket arra, hogy a KRESZ rendelkezéseivel nem egyezik meg a szöveg. Nagyon örvendetes dolog, hogy ennyire kedvében kívánnak járni minden rádióhallgatónak. Ezen felbátorodva, további helytelen dalszövegekre kívánom figyelmeztetni önöket. Az alábbi pár cím csak kiragadott néhány példa. Remélem, hogy ezek alapján felül fogják vizsgálni egész hanglemezkészletüket és a szükséges intézkedéseket megteszik.

Tejben fürdik az én rózsám:

Fontos közélelmezési cikknek rendeltetésétől eltérő felhasználása.

Lemegy a nap a maga járásán:

Elavult, geocentrikus világnézet propagálása.

Három napja iszom a sört:

Kicsapongó életmódra biztat. (Mindennek ellenére legyenek szívesek a címet közölni, mert jól esne nyáron is sört inni.)

Falu végén faragnak az ácsok:
(Csókért adják a forgácsot.)

Kisipari termelőszövetkezetek vagyonának csókért való elherdálása.

Ég a kunyhó, ropog a nád;
Szorítsd hozzád ezt a barnát:

Amikor tűz van, a bajbajutottakon kellene segíteni.

Az én rózsám szénát kaszál a réten:

Elavult termelési mód, a mezőgazdaság gépesítése korszakában.

Által mennék én a Tiszán ladikon:

Tisztázni kellene, van-e az illetőnek vízijártassági engedélye.

Kérésem elintézését és szíves válaszukat várom.

Elvtársi üdvözlettel

Farkas Gyula

Szigetszentmiklós-Alsóváros VII. D. 41.

Sándor Károly vidéki naplójából

1. Ludas,

ahol ha rövidesen nem történik intézkedés, ilyen kariatidák lesznek láthatók:

— Csak türelem, Pista... Állítólag már megkapta a megbízást az Egri Tatarozó Vállalat...

2. Eger,

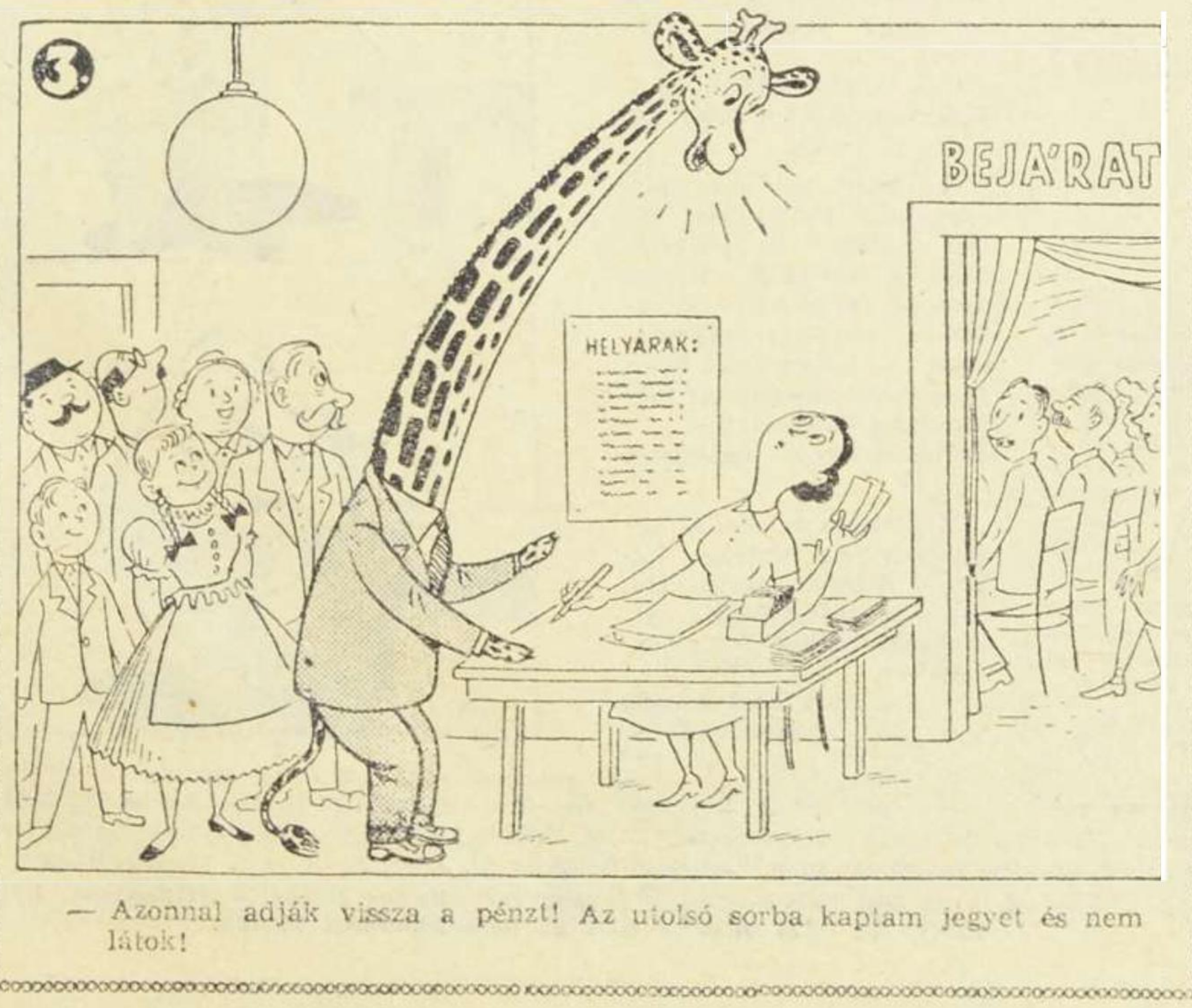
ahol a Kultúrhéten rengeteg érdeklődő tekintette meg a város történelmi emlékeit:

Idegenvezető (társához): Készüljünk, szaktársak! A vár ostroma megkezdődött...

3. Mindenütt,

ahol szakszerűtlenül építik a kultúrházak nézőterét:

— Azonnal adják vissza a pénzt! Az utolsó sorba kaptam jegyet és nem látok!

Levél Tótum Faktum szerkesztőnek

Ír.a: Kopré József

Bocsánatot, ha meg nem sérteném
a vers, mit olvas éppen az enyém!
És arra várok immár négy hete,
hogy mit szól hozzá? Megjelenhet-e?

A név, amint azt látja szürke név,
de Ön tudom, hogy csak a versre néz.
Ha nincs is rajta zakó vagy zeke:
Na, szóljon hozzá? Megjelenhet-e?

Boldoggá tenne, — higyje el nekem,
ha nem kotolna már a versemen.
Mert én tudom, hogy volna rá helye,
de Öntől függ, hogy megjelenhet-e?

En úgy gondolom: kicsit sok, mi sok!
Száz év mulva, ha lapot indítok,
az Ön írását teszem csak bele!
De attól függ, hogy megjelenhet-e?

Élt 2 évet!

A Veress Pálné-utca 4—6. számú ház kapuja mellett a következő szövegű emléktábla olvasható:

Ebben a házban
volt
Ady Endre
első és utolsó
lakása.
1917—1919.

Lám, lám, az ember mindig tanul valamit. Eddig azt hittem, hogy Ady Endre 1877-ben, Érmindszenten született, most pedig egy budapesti ház falán hiteles emléktábla tanuskodik arról, hogy a költő Budapesten látta meg először a napvilágot, mégpedig sokkal később, 1917-ben, mert hiszen ügyebár akkor költözött „első" lakásába, amelyben 1919-ig, vagyis haláláig lakott. És ha ez igaz, akkor tudomásul kell vennünk azt is, hogy szegény Ady mindössze 2 évet élt, ami már csak azért is roppantul meglepő, mert ebben az esetben megoldhatatlan rejtély marad előttünk, hogy ilyen rövid idő alatt, méghozzá anyányi csecsemő létére, miként is tudott annyi kitűnő verset megírni.

Megvallom, eddig még sohasem hallottam arról, hogy Ady ilyen csodagyermek volt, de hát a zsenik — no meg úgylátszik a tiszteletükre elhelyezett emléktáblák — mindig nyujtanak az utókornak valami meglepetést.

K. L.

Le a bürokráciával!

Bürokrácia-film a MOKÉP-ről

Ellátogattunk a MOKÉP-Vállalathoz, ahol a dolgozók elmondták, milyen bürokratikus jelenségek akadályozzák a filmek műsorratűzését.

I. A cím

— A mozilátogató nem is gondolná — sóhajtott Wessely elvtárs, a propagandaosztály dolgozója — mennyi víz lefolyik a Dunán, míg egy filmnek címe lesz. A címfelelős propagandista javaslatát felterjeszti a címbizottsághoz, amely megvitatja és a vita jegyzőkönyvét átküldi a MOKÉP főosztályvezetőjéhez, aki jóváhagyja, majd láttamozza az igazgató is. A cím innen az OMI-hoz (Országos Moziüzemi Igazgatóság) kerül. Itt is többen jóváhagyják, majd felküldik a népművelési minisztériumba. A folyamat néha két hónapig is eltart, s ami a legérdekesebb, a minisztériumban rendszerint új címet találnak ki.

II. A filmismertető

— De van más baj is: filmismertetőket küldtünk ki 16.000 példányban a megyei mozik számára. Eddig egy pesti nyomda nyomta ki az ismertetőket, de nemrégiben rendeletet kaptunk, hogy decentralizálni kell, figyelembe kell venni bizonyos „helyi szempontokat". Most 19 megye 19 nyomdájának szedői bajlódnak külön a „helyi szempontok"-kal. Úgy látszik, Kecskeméten más a film tartalma, mint Sopronban...

III. A plakát

— Ugyanez a helyzet a plakátokkal is — veszi át a szót Légrádi elvtársnő. — Azt akarják, hogy takarékoskodjunk a papírral, ugyanakkor pazarlásra kényszerítenek bennünket. Papírszükségletünk nagyrészét elvonták, s ehelyett az Egyetemi Nyomda egy negyedévre egy tonna papírt utalt ki azzal a kikötéssel, hogy feltétlenül fel kell használni, mert különben megbontjuk a tervet. Nekünk elég lenne fél tonna papír is, de egy tonnát kell elpazarolnunk. A plakátot a propagandista, a csoportvezető, a főosztályvezető, az igazgató, az OMI osztályvezetője, az OMI igazgatója, egy zsűri, a népművelési minisztérium sajtóosztálya, a filmrendező és a filmgyár igazgatója bírálja el. Mielőtt a plakát megjelenik, valamennyien aláírják, de akkor miért Sós Frigyes, a MOKÉP igazgatója a „felelős" kiadó?

IV. Műsorterv

Pergessük tovább a MOKÉP-bürokrácia filmjét... Guttray Józsefné főosztályvezető egy felesleges munkafolyamatról beszél:

— Megyei vállalataink műsortervet készítenek. Ezeket felküldik hozzánk. Itt egy dolgozó tíz napig foglalkozik vele. Az átdolgozott tervet átadjuk az OMI-nak, ahol figyelembe se veszik a munkánkat, hanem egyszerűen jóváhagyják a megye tervezetét.

V. A kölcsönzés

A kölcsönzési osztály munkáját Horváth Győzőné ismerteti: — Sok felesleges kiadást és adminisztrációt elkerülnénk, ha az új magyar filmeket a megígért határidőre elkészítené a filmgyár. A „Simon Menyhért születése" és a „Rokonok" című filmeket már júliusra ígérték, de még mindig nem mutathatjuk be.

VI. A „Hűtlen asszonyok"

Gyenes Ervinné, a filmbeszerzési osztály vezetője a „Hűtlen asszonyok"-ról beszél.

— Utasítást kaptunk — mondja — hogy augusztusban be kell mutatni, bár a film hangja és zörejkollekciója még nem érkezett meg. A filmet „zörejesítettük", szinkronizáltattuk. (A kritika különben ezt a munkát erősen kifogásolta). Ha még vártunk volna két hétig, nem dobtunk volna ki az ablakon 100.000 forintot.

* * *

A MOKÉP bürokrácia-filmjét még „pergetik" Sürgősen vegyék le műsorról!

Csanádi Ákos

Gyorsabban is lehetne

Április 9-én az Egri Kiskereskedelmi Vállalat 68. sz. fiókjának elküldtük rendelésünket a harmadik negyedévi nyomtatványszükségletünk biztosítására. Már a harmadik negyedév közepére értünk, de a vállalat a rendelt nyomtatványokat még a mai napig sem küldte meg.

Szalai Ernő
Ercsi, VB-titkár

Óvoda, vagy aggóda?

A Hejőcsabai Cement és Meszmű üzemi óvodája közvetlenül a forgalmas úttest mellett van. Kerítés nincs! A szülők állandóan sürgetik a kerítés elkészítését — eredménytelenül. A Cementmű vezetősége szerint a miskolci Ingatlankezelő halasztgatja a kerítés felállítását.

Az aggódó szülők már régóta „aggódának" nevezik az óvodát, indokoltan féltik gyermekeik testi épségét.

Doloviczi Miklósné
Hejőcsaba, Hejő-u. 26.

Gombosvillák, hol vagytok?

Gazdaságunk a helybeli szeszgyárnak termel nyersanyagot. 205 kat. hold földünk burgonyával van bevetve. Ez holdanként 100—120 mázsa burgonyát jelent. A betakarítást akadályozza, hogy nincs gombosvillánk.

Már bejártuk a környező városok és falvak összes vaskereskedéseit, de gombosvillát nem tudtunk vásárolni. Egyes üzletvezetők azt hitték, hogy talán valamelyik múzeumnak gyűjtünk régi mezőgazdasági szerszámokat, mert — mint állították — gombosvillát ők sem láttak már évek óta.

Nagyon örülnénk, ha valahol, egy raktár mélyén ráakadnának gombosvillákra és elküldenék nekünk, mert nem szeretnénk, ha a burgonya felmérésnél az ujjaink tövig elkopnának.

MEZŐGAZDASÁGI SZESZGYÁR V.
enyingi gazdaságának 110 dolgozója

Ludas Matyi elintézte

A Ludas közbenjárására a Földművesszövetkezettől megkaptam pénzemet.

Füleki Jánosné
Tápiógyörgye

A „40 filléres bürokrácia" címmel megjelent cikkel kapcsolatban megállapítottuk, hogy a bíróságnak az akácfabotot, mint értéktelen holmit, meg kellett volna semmisítenie. Hivatalunk hibát követett el, amikor a fa elkobzását rendelte el.

Torma Gyula,
a kaposvári igazságügyi gazd. hiv. vezetője

A „Különjárat bizonytalan áron" című cikk megjelenése után rendeztük a viteldíjat. Augusztus 22-től kezdődően a Fővárosi Autóbuszüzem által rendszeresített menetrenden kívüli járatok viteldíja fél 12-ig a rendes napközi viteldíj. Fél 12 után 2 forintos vonal-, vagy átszállójegy érvényes. A különjárat kocsijai minden megállóhelyen kötelesek megállni, ha le-, vagy felszálló utas van.

Gyulai Géza
Bp., Városi Tan. Közl. Ig.

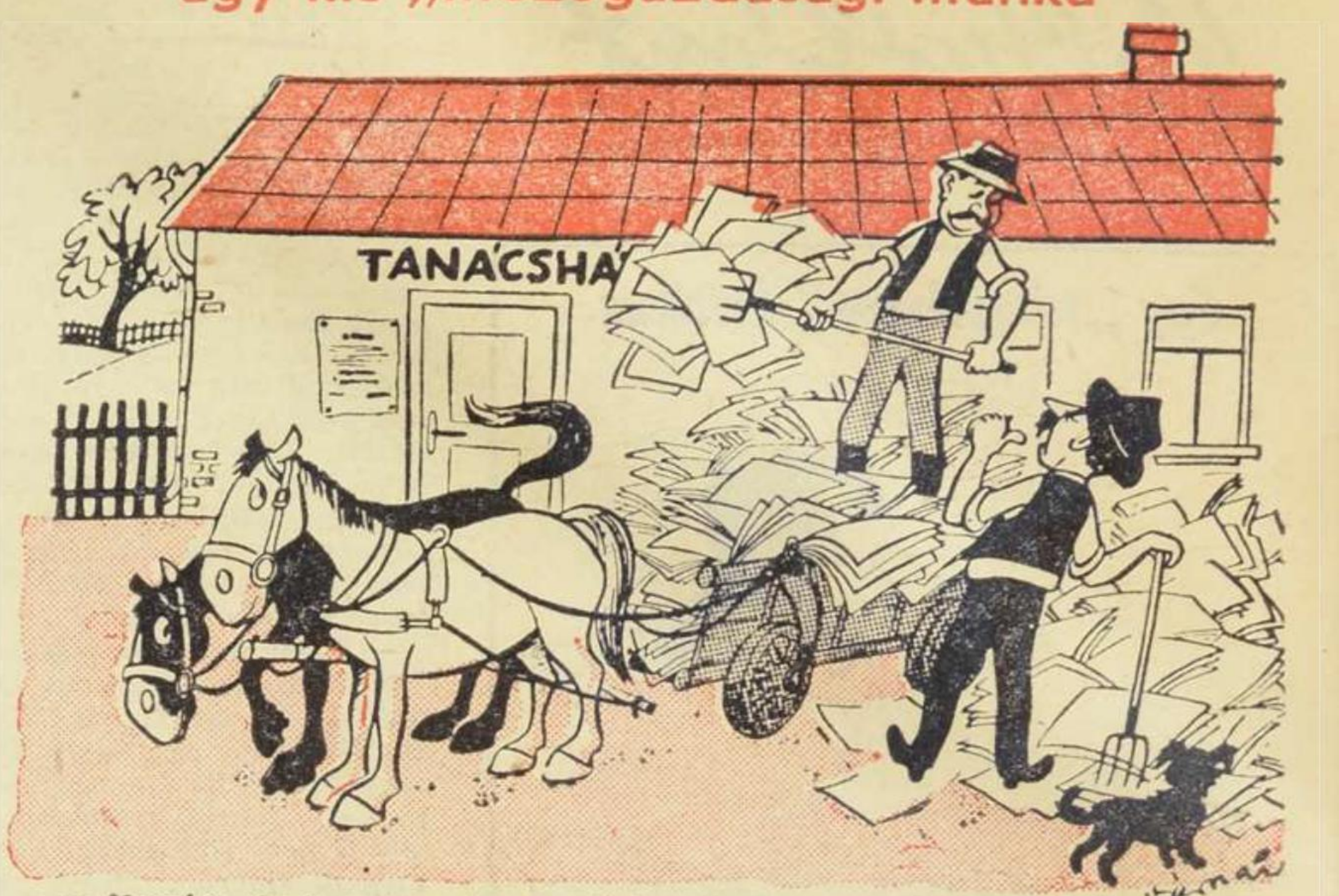
A „Van és mégsincs csónakház Szolnokon" című cikk megjelenése után a Szolnoki Városi Tanács nyomban intézkedett, hogy mindaddig, amíg az evezősház ügye rendeződik, hajóinkat biztonságba helyezzék.

Szolnoki evezős sportolók

Köszönjük a Ludas segítségét! Az illetékes Útjavító Vállalat megígérte, hogy a Solt-Kiskőrös útszakaszt hamarosan rendbehozza.

Városi István
Sztálinváros

Egy kis „mezőgazdasági munka"

— Komám, én kazalba rakom a járás utasításait, te addig villázd le a szekérről a kérdőíveket!...

Mégegyszer a Fő-utcai „Szép Ilonka"

A Ludas Matyi augusztus 26-i számában foglalkozott a Mátyás-korabeli stílusban épült „Szép Ilonka" eszpresszó építése körüli visszásságokkal. Cikkünkre a Budapesti Vendéglátóipari Tröszt vezetősége szeptember 9-i levelében így válaszol:

„Közöljük, hogy a cikkíró megállapításai helyesek. Az építkezésnél ténylegesen mutatkozott bizonyos mértékű toldozgatás. Ennek oka azonban az, hogy az épület tervezői nem vonták be a tervezésbe a vendéglátóipari vállalatot..."

Mi abban a hiszemben voltunk, hogy az ügy ezzel elintézést is nyert, feltételezve, hogy illetékesek a szükséges tanulságot levonják. Nem így történt, mert a Magyar Nemzet szepteber 21-i számában egy „g. k." jelzésű cikk — nyilván a Mátyás-korabeli coffein hatása alatt — mámoros lelkesedéssel számol be az eszpresszó megnyitásáról. Ez még talán nem is volna olyan feltűnő, de géká a hagyományos glosszai lendület hevében, amelynél a gúnyos írásmód klasszikus hagyományként tisztelendő, vállveregető fölénnyel legyinti meg a „többnyire humorral foglalkozó népszerű hetilap ellen-bürokratáját, aki nagyon erélyesen tiltakozott az építkezés nehézkessége ellen...". Aki érti a gúnyos célzást (már pedig mi „többnyire" értjük) az rögtön felfedezheti hogy géká itt nyilván a Ludas Matyiról beszél és a „többnyire" szóra teszi a hangsúlyt. Mikre képes az újságírói lelemény! Géká abból az alkalomból, hogy a Mátyás-korabeli eszpresszóban megivott egy feketét, a Ludas Matyi humorát kevesli. De nemcsak ezt teszi, mert tovább sodorja a glosszai lendület és így beszél: „Az ugyan meglátszik, hogy nem a takarékossági mozgalom jegyében épült (mármint a cukrászda).... de „nincs zaj, nem zavarják a fiatal párokat, a világítás is szerény, diszkrét."

Bravó! Valljuk be, polgártársak, hogy büszkén és boldogan áldozunk erre a célra. Végre van a Fő-utcában Mátyás-korabeli félhomályunk, ahol nem zavarják a fiatal párokat és ahol géká is nyugodtan meg tud írni egy glosszát, amelyben több a hagyományos lendület, mint a köz iránti buzgalom. Mert ne felejtse el géká, hogy ő nemcsak eszpresszó-vendég, hanem közíró, ha mégoly gyakorlatlan közíró is. Mi pedig változatlanul valljuk, hogy az építkezések körüli pazarlásért nem kárpótol bennünket a költséges félhomály és egész jól meg tudjuk inni feketénket egy 1954-korabeli eszpresszóban is. És ha ennek fejében le kell mondanunk a Mátyás-korabeli hangulatról és géká glosszájáról, hát édes istenem, majd ezt is kibírjuk valahogy.

Hát a macska mit csinál?

A Magyarország—Románia mérkőzés első félidejében Gulyás Gyula rádióbemondó többek között a következőket mondotta:

— A magyar csatárok úgy kerülgetik a román kaput, mint a „kecske a forró kását".

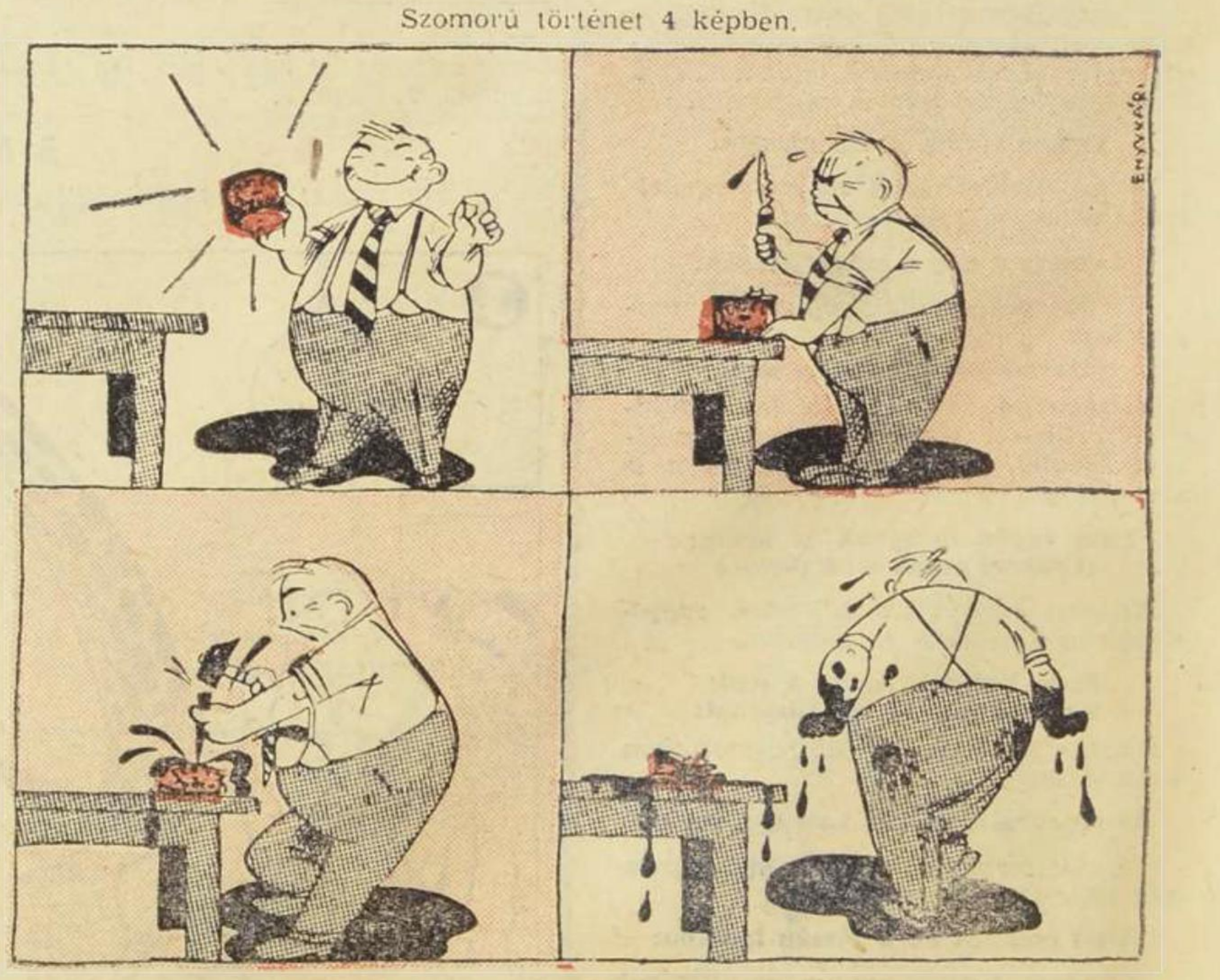
Én nagyokat ugrottam örömömben egy-egy magyar gólnál. Még jó, hogy Gulyás ezt nem látta, mert biztosan így közvetítette volna:

„Az egyik szurkoló úgy ugrál, mint egy bakmacska!"

Egy ugráló szurkoló.

Nem kapni konzervnyitót

Szomorú történet 4 képben.

LUDAS MATYI. Főszerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Felelős szerkesztő: FÖLDES GYÖRGY. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ.
A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 221—285.
Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda U. V. Lapterjesztési ügyek: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183—022, 180—850.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály — Példányszám: 370.000
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.